

Slututvärdering Cresco+

Juni 2025

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Cresco+	3
1.2	Swecos uppdrag	4
2.	Uppföljning och analys av projektets mål	6
2.1	Många deltagare men relativt få med utländsk bakgrund	6
2.2	Stegförflyttning närmare arbetsmarknaden	7
2.3	Deltagarna uppnår en varaktig progression mot arbete eller studier	14
2.4	Deltagande organisationer arbetar utifrån BIP-metoden	14
2.5	Alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser	19
2.6	Projektpersonalen bemöter deltagare fördomsfritt och med en tro på individens förmåga	21
3.	Deltagarnas syn på Cresco+	26
3.1	Nyttor av projektet	26
3.2	Framgångsfaktorer och utmaningar	29
3.3	Deltagarexempel	32
4.	Projektets organisering och långsiktiga effekter	35
4.1	Projektets organisering	35
4.2	Implementering och fortlevnad	37
5.	Slutsatser och medskick	39
5.1	Vår bedömning av måluppfyllelse	39
5.2	Projektet har överlag haft god måluppfyllelse	41
5.3	En väl upparbetad struktur för att följa progression och mäta måluppfyllelse	41
5.4	Osäkerheter vad gäller bedömning av vad som skapat goda resultat	42
5.5	Engagerad och stöttande projektledning har varit värdefullt	43
5.6	Goda förutsättningar för implementering av arbetssätt	43

1. Inledning

1.1 Cresco+

Cresco+ är ett ESF-projekt som genomförts i 14 kommuner i Skaraborg med Samordningsförbundet Skaraborg som projektägare. Projektet byggde vidare på projektet Cresco Creare som drevs av samma aktör.

Syftet med Cresco+ har varit att fler individer ska nå arbete eller studier med hjälp av en modell som bygger på den danska BIP-studien. Studien lägger grunden för en metod där stegförflyttningar inom olika områden har olika effekt på en individs jobbchanser.

I Cresco+ har samordnare i kommunerna arbetat med att kartlägga deltagarnas livssituation och behov med hjälp av progressionskorten i BIP.

Progressionskorten är ett verktyg för kartläggning, uppföljning och koordinering av insatser. Utifrån resultaten från progressionsmätningen har samordnaren och individen tagit fram en individuell handlingsplan för att arbeta vidare med de områden där behoven är störst. De insatser som har identifierats är enligt BIP-metoden tänkta att ges parallellt för att tillsammans bidra till att deltagaren närmar sig arbete eller studier. Insatserna är till exempel fokuserade på hälsa, struktur i vardagen, arbetsträning med mera. Uppföljning av individens utveckling mäts även med hjälp av progressionskorten.

Projektet har riktat sig till individer som står långt från arbetsmarknaden, exempelvis individer med försörjning från kommunen eller sjukpenning från Försäkringskassan.

Utöver ett generellt mål om 500 deltagare varav 250 kvinnor och 250 män har Cresco+ arbetat utifrån ett antal del- och projektmål:

1. Deltagande kvinnor och män har gjort en stegförflyttning och närmat sig arbetsmarknaden
 - 90 % har en upplevd förbättrad hälsa
 - 70 % har en ökad aktivitetsförmåga
 - 35 % har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera
 - 30 % går vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen
2. Deltagande kvinnor och män uppnår en varaktig progression mot arbete eller studier

- 70 % har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut
3. Deltagande organisationer arbetar utifrån BIP-metoden
 - Möjlighet att arbeta med samtliga områden/indikatorer finns i alla kommuner
 - Samverkan mellan kommun och vård har utvecklats kring individer som saknar egen försörjning
 4. Alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser
 - Ett anpassat material är framtaget till deltagare med särskilda behov för att de ska kunna tillgodogöra sig BIP
 - Kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare
 5. Projektpersonalen bemöter deltagare fördomsfritt och med en tro på individens förmåga
 - 90 % av deltagarna upplever sig bli fördomsfritt bemötta
 - 90 % av deltagarna upplever att samordnarna tror på ens förmåga
 - Projektpersonalen har en ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika

1.2 Swecos uppdrag

Sweco har haft i uppdrag att genomföra en lärande utvärdering (även kallad följeforskning) av projektet Cresco+. Vi har följt projektet från uppstartfasen våren 2023 fram till avslut våren 2025.

Syftet med den lärande utvärderingen är att undersöka projektets måluppfyllelse, resultat och effekter. Det innebär bland annat att Sweco har utvärderat hur projektets aktiviteter har fungerat, både avseende målgruppens behov och dess stegförflyttning i riktning mot de uppsatta målen. Det har även inneburit att utvärdera om det skett strukturförändringar som möjliggör en permanent förändring av arbetssätt. Utvärderingen har också syftat till att löpande bistå med väl underbyggd kunskap till projektet och dess styrgrupp.

Utöver detta har Sweco bistått projektledningen och styrgruppen med processtöd och rådgivning. Bland annat höll Sweco en styrgruppsutbildning under våren 2023 och har stöttat projektet med målformulering och uppföljning. Sweco har även genomfört en uppföljning av deltagarnas progression på kommunnivå, vilket rapporterades i januari 2024.

Den här rapporten är slututvärderingen av projektet. Syftet med slututvärderingen är att göra en slutgiltig bedömning av projektets resultat, måluppfyllelse och bidrag till långsiktiga effekter. Slututvärderingen ska även bidra med lärande till Samordningsförbundet Skaraborg och andra involverade aktörer.

Innan slututvärderingen har Sweco genomfört två utvärderingsinsatser. Våren 2023 genomförde Sweco en inledande nulägesanalys och våren 2024 genomfördes en halvtidsutvärdering. I januari 2025 avrapporterade Sweco även en intervjustudie där vi hade pratat med 20 projektdeltagare och fyra handläggare vid Försäkringskassan. Den här slututvärderingen bygger dels på

material som samlats in i dessa tidigare insatser, dels på nytt empiriskt material och analys.

1.2.1 Genomförande

Dokumentstudier: För slututvärderingen har Sweco utgått från resultat, analys och rekommendationer från vårt tidigare insamlade material i form av nulägesanalys, halvtidsutvärdering, intervjustudier och processtödjande insatser. Vi har även tagit del av projektets uppföljning med samordnarna, och jämförelser mellan kommunerna, från juni 2024.

Intervjuer: Vi har genomfört intervjuer med sammanlagt nio samordnare från sju kommuner. Därtill har vi intervjuat projektledningen. Intervjuerna har dels fokuserat på projektets genomförande och resultat, dels på implementering och förutsättningar för långsiktiga förändringar i verksamheterna. Vem som skulle intervjuas valdes ut tillsammans med projektledningen.

Analys av enkätdata: Sweco har tagit del av och analyserat data för deltagarna.

För att följa upp huruvida deltagarna har gått vidare i arbete, studier eller påbörjat andra arbetslivsinriktade åtgärder har data för de 741 deltagarna analyserats. För att utvärdera deltagarnas upplevelse kring bemötande har en separat enkät kring bemötande analyserats. Bemötandeenkäten har besvarats av 311 individer. Vid de olika uppföljningstillfällena finns det vissa interna bortfall, det vill säga att vissa deltagare inte besvarat vissa specifika frågor.

Vi har även analyserat den enkät som projektet skickar till kommunerna och regionen som avser samverkan mellan dessa parter. Enkäten om samverkan har besvarats vid två tillfällen. Vid första mätningen svarade 45 personer (16 Västra Götalandsregionen, 9 kommunchef, 20 samordnare). Vid andra mätningen svarade 41 personer (9 Västra Götalandsregionen, 12 kommunchef, 20 samordnare). I enkäten ingick det även frågor till samordnarna som handlade om vilken typ av insatser som kommunerna erbjuder deltagarna.

2. Uppföljning och analys av projektets mål

I detta avsnitt följs projektets delmål och projektmål upp. Även en analys av resultaten presenteras. Kapitlet bygger på den samlade empirin. I kapitel 5 presenteras en samlad bedömning av projektets måluppfyllelse.

2.1 Många deltagare men relativt få med utländsk bakgrund

Projektet önskade nå 500 deltagare, varav 250 kvinnor och 250 män. Cresco+ har totalt haft 741 deltagare varav 59 procent kvinnor, 40 procent män och 1 procent med annan definition av kön. Vi kan konstatera att projektet har överträffat målet om antal deltagare och nästintill befinner sig inom det riktmärke som brukar användas för att mäta jämn könsfördelning (40/60 procent).

I en majoritet av intervjuerna med samordnare framkommer att det inte varit något problem att få in deltagare till projektet. I ett fåtal kommuner har rekryteringen stannat av i kortare perioder på grund av att samordnare slutat eller andra organisatoriska förändringar på kommunnivå.

I vissa kommuner har kötiderna periodvis varit långa, ibland upp till ett år. I intervjustudien med handläggare från Försäkringskassan framkom att kötiderna har inneburit att vissa individer tappat motivationen att delta i projektet. Projektledningen och samordnarna har på olika sätt arbetat för att korta kötiderna.

Vi konstaterar att andelen deltagare som är födda utanför Sverige är 8 procent. Det kan ses som en relativt låg andel med tanke på att andelen utrikes födda i Sverige är cirka 20 procent. I gruppen personer som står långt ifrån arbetsmarknaden är andelen utrikes födda betydligt högre.¹

En trolig anledning till att det varit få utrikes födda deltagare är att Arbetsförmedlingen inte har kunnat remittera till projektet. Många utrikes födda utan arbete återfinns bland Arbetsförmedlingens insatser som till exempel etableringsprogrammet.

Det framkommer även att ett fåtal kommuner har haft krav på viss nivå av språkkunskap för att en individ ska kunna remitteras till Cresco+. I projektets

¹ 40–60 procent enligt vissa beräkningar; [Ekonomifakta](#)

uppföljning från juni 2024 framkommer att enbart en kommun ställer krav på att deltagarna har tillräcklig kunskap i svenska språket. I en intervju med en annan kommun framkom att de har avstått från att registrera deltagare som bedömts sakna tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna tillgodogöra sig insatserna. Eventuellt finns det även fler kommuner som valt bort potentiella deltagare utifrån att de upplevts för språksvaga, vilket kan ha påverkat antalet utrikes födda i projektet.

2.2 Stegförflyttning närmare arbetsmarknaden

Projektets första delmål handlar om att deltagande kvinnor och män har gjort en stegförflyttning och närmat sig arbetsmarknaden. Under målet finns följande delmål som följs upp i detta avsnitt:

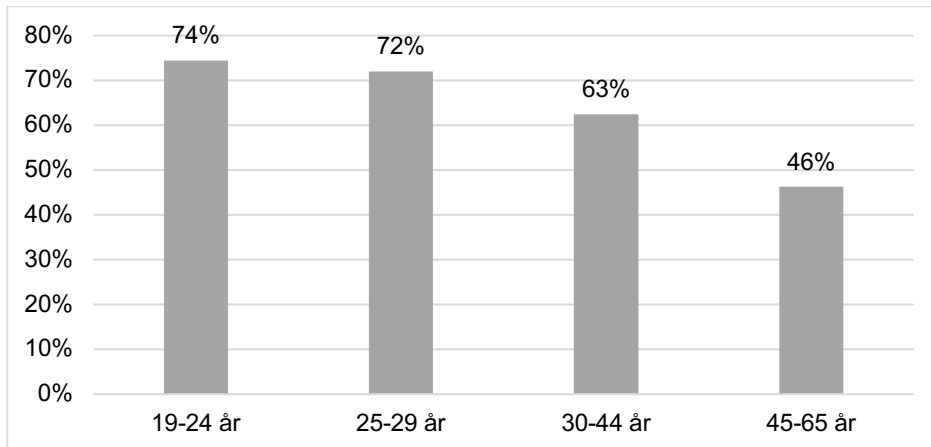
- 90 % har en upplevd förbättrad hälsa
- 70 % har en ökad aktivitetsförmåga
- 35 % har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera
- 30 % går vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen

2.2.1 60 procent har en upplevd förbättrad hälsa

I avslutningsenkäten ställs en fråga till deltagarna om de mår bättre efter projektet jämfört med före. Vi kan konstatera att 60 procent av deltagarna mår bättre efter avslutat projekt jämfört med före, vilket kan tolkas som att de har en upplevd förbättrad hälsa. Denna siffra är väldigt jämn mellan män (61 procent) och kvinnor (60 procent). Grupperna utrikes födda kvinnor och utrikes födda män sticker ut något åt varsitt håll i statistiken. Bland utrikes födda kvinnor är det 53 procent som upplever en förbättrad hälsa och bland utrikes födda män är motsvarande siffra 70 procent.

Vi kan konstatera att de yngre åldersgrupperna mår bättre efter projektet jämfört med de äldre. 72–74 procent av de mellan 19–24 år respektive 25–29 år har uppgett att de mår bättre efter projektet. Motsvarande siffra för de mellan 45–65 år är 46 procent.

Figur 1. Andel som upplever en bättre hälsa efter projektet jämfört med före. Uppdelat på ålder.
Antal svarande: 311.

Brister i vårdens kapacitet framstår som den största anledningen till att inte fler deltagare upplever en bättre hälsa efter projektet jämför med före. Nästan samtliga intervjuade samordnare framhåller att strukturella problem i form av långa kötider och bristande samverkan med vården gör att individerna inte förbättrat sin hälsa i den utsträckning som man önskat. I projektets egen uppföljning med samordnarna i juni 2024 uppgav 13 av 14 kommuner att vårdens kapacitet var orsaken till att individerna inte gör progression inom indikatorerna som rör hälsa. Fyra av kommunerna angav även att en orsak var brist på aktiviteter kopplat till hälsa inom kommunen.

I intervjuerna med samordnarna beskriver de flesta att de arbetat mycket med indikatorerna kopplade till hälsa och att kommunerna har erbjudit många olika hälsorelaterade insatser. Även i enkäten till samordnarna uppger kommunerna att man i högst utsträckning erbjuder insatser kring hälsa. Men trots gediget arbete kopplat till hälsa framstår alltså vårdens kapacitetsbrist hämma möjligheten till förbättrad hälsa.

En annan förklaring till varför projektet inte uppnår målet kan vara att vissa deltagare är rädda att de ska mista sin ersättning om de uppger att deras hälsa förbättrats. Detta lyfts som en potentiell förklaring både i intervjuer med projektledningen och med några av samordnarna.

I intervjuerna framkommer inte någon tydlig förklaring till varför siffrorna skiljer sig mellan utrikes födda kvinnor och utrikes födda män. Vi konstaterar däremot att utrikes födda kvinnor är den grupp som skattat sig lägst, både vid första och sista mätningen, för indikatorn "hur skulle du uppskatta din (fysiska och psykiska) hälsa för att kunna utföra ett arbete?" De utrikes födda männen är den grupp som skattat sig högst för denna indikator.

En förklaring till skillnaderna mellan grupperna i hur stor andel som upplever en bättre hälsa efter projektet jämför med före kan därmed vara att de utrikes födda kvinnorna har mått för dåligt för att göra framsteg. Den gruppen har troligtvis varit i större behov av stöd från vården än till exempel utrikes födda män eller inrikes födda kvinnor. Eftersom projektet inte har kunnat påverka kötiderna och möjligheten till vård, har de utrikes födda kvinnorna troligtvis haft sämre möjligheter än övriga att förbättra sin hälsa genom kommunens aktiviteter.

2.2.2 De flesta har en ökad aktivitetsförmåga – svårt att bedöma exakt hur stor andel

För att undersöka om deltagarna har en ökad aktivitetsförmåga har svaren på frågan ”Hur många timmar per vecka är individen i aktivitet?” sammanställts. Antalet timmar i aktivitet anges i spann om 0 timmar, 1–5 timmar, 6–9 timmar och så vidare.

53 procent av deltagarna ökade från ett spann till ett annat vad gäller antal timmar i aktivitet. För männen var andelen 54 procent och för kvinnor 53 procent.

Resultatet ligger en bit ifrån målet om 70 procent med ökad aktivitetsförmåga. I intervjuerna framkommer dock att flertalet samordnare upplever att de flesta deltagarna har ökat sin aktivitetsförmåga, men att många har ökat inom ett spann. En samordnare säger så här:

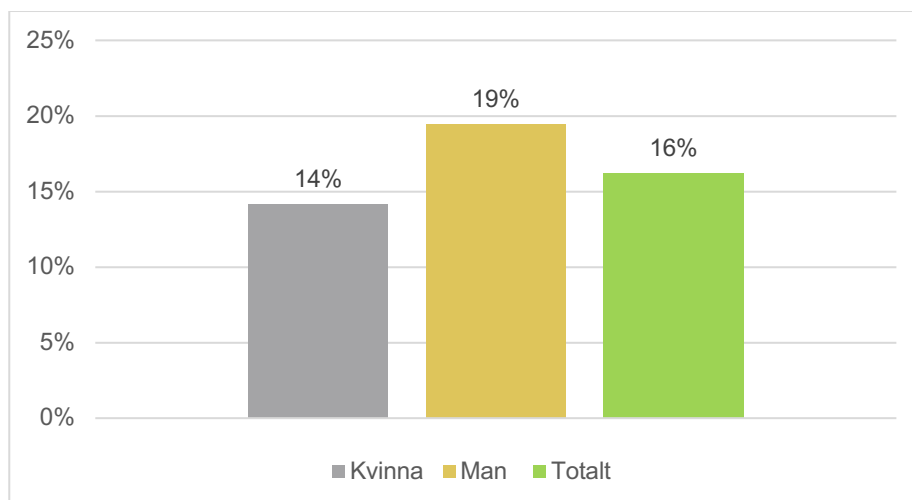
Det fångar inte allt, de flesta har högre aktivitet nu men det syns inte i siffrorna alltid. Jag skulle nog säga att alla våra deltagare ökat sin aktivitetsförmåga åtminstone lite.

Om en deltagare till exempel har ökat från 6 till 8 timmar i aktivitet i veckan så syns inte detta i statistiken men är i realiteten en ökning av aktivitetsförmågan. I dataunderlagen kan vi se att 36 procent av deltagarna ligger i samma spann vid inskrivning och avslut. Vi menar att det är rimligt, utifrån intervju svaren, att anta att ett antal av dessa 36 procent också har ökat sin aktivitetsförmåga.

2.2.3 16 procent har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studier

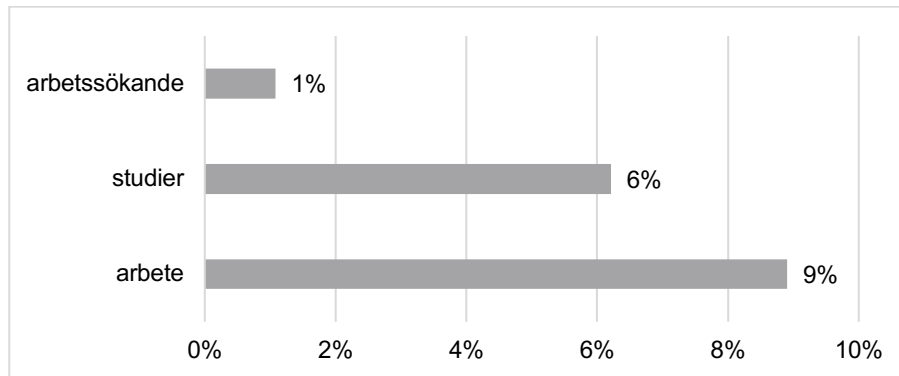
16 procent av deltagarna har fått ett arbete, är arbetssökande eller har börjat studera. Det finns viss skillnad mellan könen. Andelen för männen är 19 procent och för kvinnorna 14 procent. För samtliga grupper ligger det långt ifrån målet om 35 procent.

Figur 2. Andel som har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera. Totalt och uppdelat på kön. Baseras på totalt 741 deltagare som avslutat sin insats.

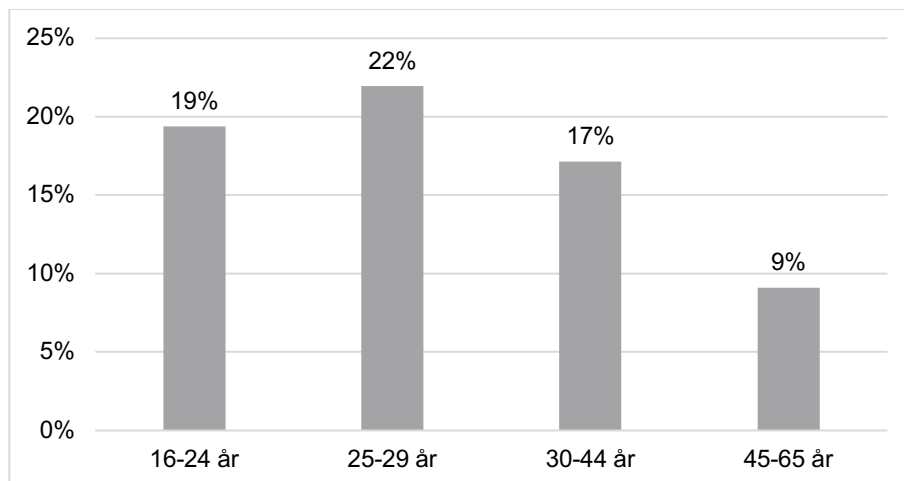
Nio procent av deltagarna har kommit i arbete (subventionerat eller osubventionerat), sex procent har gått vidare till studier och en procent är arbetssökande.

Figur 3. Andel som är arbetssökande, i studier eller i arbete. Baseras på totalt 741 deltagare som avslutat sin insats.

Andelen som fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera efter Cresco+ är som högst för de deltagare som är 16–18 år (67 procent). Det är dock enbart ett fåtal individer som ingår i den ålderskategorin. Ser vi till de ålderskategorier som presenteras i figuren nedan är det andelen som fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera efter Cresco+ som högst för deltagare som är 25–29 år (22 procent) medan den är lägst för de deltagare som är mellan 45–65 år (9 procent).

Figur 4. Andel som har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera. Uppdelat på ålder. Baseras på totalt 741 deltagare som avslutat sin insats.

Vid halvtidsutvärderingen i april 2024 var det 31 procent som hade fått arbete, var arbetssökande eller hade börjat studera. Sweco bedömde då att projektet hade förutsättningar att nå målet om 35 procent vid projektavslut.

Varför har projektet inte nått målet och varför är resultatet så mycket sämre vid slututvärderingen i juni 2025 än i april 2024?

Några av samordnarna framhåller att de tycker att målet är för högt satt givet målgruppens problematik. Däremot är det få samordnare som i intervjuerna kan förklara varför resultaten försämrats avsevärt över tid. Projektets

kommuner skiljer sig också åt på många sätt och det är därför svårt, om inte omöjligt, att med säkerhet säga varför projektet inte uppnått målet om att 35 procent fått arbete, är arbetssökande eller studerar.

En möjlig förklaring till att resultaten försämrats över tid är att många deltagare har skrivits in sent i projektet. Nio av 14 kommuner har fortsatt att skriva in nya deltagare även under första kvartalet 2025. Dessa deltagare har därmed haft kortare tid på sig fram till avslut än vad deltagare som skrivits in tidigare i projektet har haft. Projektledningen framhåller sena inskrivningar som en förklaring till försämrade siffror mellan slut- och halvtidsutvärderingen. Ett fåtal av samordnarna nämner också bristande tid i projektet som en förklaring.

Samtidigt konstaterar vi att det är stora skillnader i måluppfyllnad mellan kommunerna och det hänger inte tydligt samman med hur länge kommunerna fortsatte att skriva in deltagare. I Gullspång har 44 procent av deltagarna fått arbete, är arbetssökande eller påbörjat studier medan motsvarande siffra i Tibro är 7 procent. Båda kommunerna har skrivit in deltagare ungefär lika länge (till och med januari respektive februari 2025).

Det finns därmed andra faktorer som också påverkar hur många deltagare som fått arbete/är arbetssökande eller börjat studera. I Gullspång vet vi till exempel att de haft god kontakt med näringsliv och arbetsgivare i kommunen och därmed haft stor tillgång till praktikplatser. Tibro, å andra sidan, har haft svårt att hitta arbetsgivare som kan erbjuda praktikplatser.

En annan viktig anledning till att målet inte uppnåtts, och att resultaten försämrats över tid, kan vara att deltagarna som kommit in senare i projektet har stått längre från arbetsmarknaden än de som skrevs in tidigare. I början skrev man, enligt projektledningen, in de personer som stod närmast arbetsmarknaden och allt eftersom projektet fortlöpt har de potentiella deltagarna varit i större behov av stöd. Projektet har under det senaste året jobbat fokuserat med mål 4 för att möta deltagarna tidigare och erbjuda insatser även till de som står väldigt långt från arbetsmarknaden. Det finns till exempel samordnare som mött deltagare i deras hem när de varit för sjuka för att själva ta sig till kommunens lokaler. Här skiljer sig dock kommunerna åt, där vissa haft krav på att deltagaren själv kan ta sig till arbetsmarknadsenheten.

Vi kan konstatera att det funnits viss målkonflikt mellan delmålen om andel personer som kommit i arbete/studier/är arbetssökande samt i arbetsträning och delmålet under mål 4 om att alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser.

Deltagarna har gjort förflyttningar närmare arbetsmarknaden men skillnaderna är stora mellan kommunerna

Även om målet om andel person som fått arbete, är arbetssökande eller påbörjat studier inte har uppnåtts så visar resultaten ändå på att deltagarna gjort förflyttningar närmare arbetsmarknaden.

Studerar vi skillnaden mellan första och sista mätningen kopplat till samtliga frågor i progressionskortet ligger den på 0,29. Deltagarna har med andra ord i snitt svarat 0,29 poäng högre på progressionskortets frågor i slutet än i början av medverkan i projektet. För kvinnor är siffran 0,33 och män 0,25. Kvinnorna har därmed tagit större steg närmare arbetsmarknaden än männen, även om männen (som vi beskrev tidigare) i något högre grad gått vidare till arbete, studier eller är arbetssökande.

Det finns några frågor i progressionskorterna som har extra stort fokus på möjligheten att få ett arbete. På frågan ”vet du vad du ska göra för att förbättra dina möjligheter att få ett jobb?” är skillnaden i progressionsmätning mellan första och sista mätningen 0,51. På frågan ”har du en idé om vilket arbete du gärna vill ha?” är skillnaden 0,32 (även för dessa frågor har kvinnorna gjort större förflyttning än männen).

Skillnaderna i stegförflyttning är stora mellan de olika kommunerna. På frågan ”tror du att du klarar av ett arbete?” är den genomsnittliga skillnaden från första till sista progressionsmätningen 0,33. I Mariestad är skillnaden 1,12 medan den i Vara är -0,12. Deltagarna i Vara har med andra ord svarat lägre i genomsnitt i den sista mätningen än i den första.

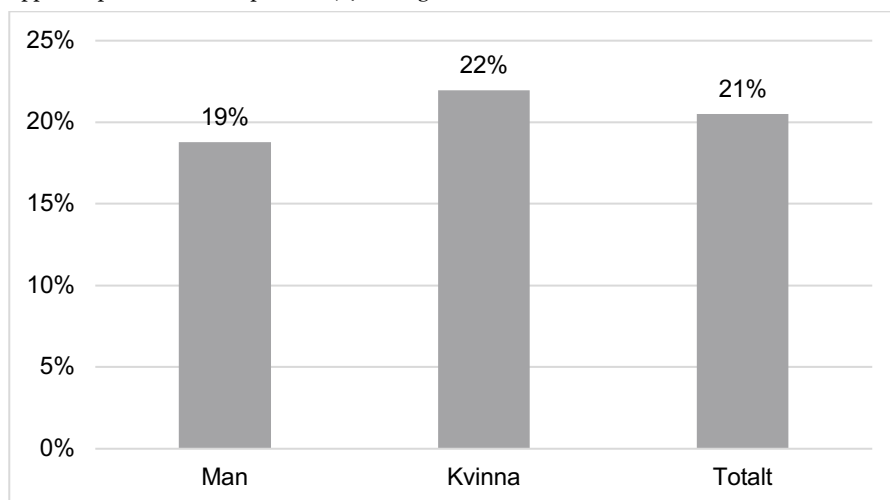
Vi konstaterar att deltagarna överlag närmat sig arbetsmarknaden men att det finns viktiga skillnader på kommun- och gruppnivå att undersöka vidare. Varken vi utvärderare eller projektledningen har hittills haft utrymme att göra djupare analyser av hur till exempel deltagande i olika insatser har påverkat progressionen. Vi bedömer dock att det troligtvis finns mycket relevant och intressant att lära från de dataunderlag som samlats in för att öka förståelsen för vad som påverkar hur olika individer bäst närmar sig arbetsmarknaden.

2.2.4 21 procent har gått vidare till arbetsträning

21 procent har gått vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen. Det finns i princip inga könsskillnader kopplat till detta.

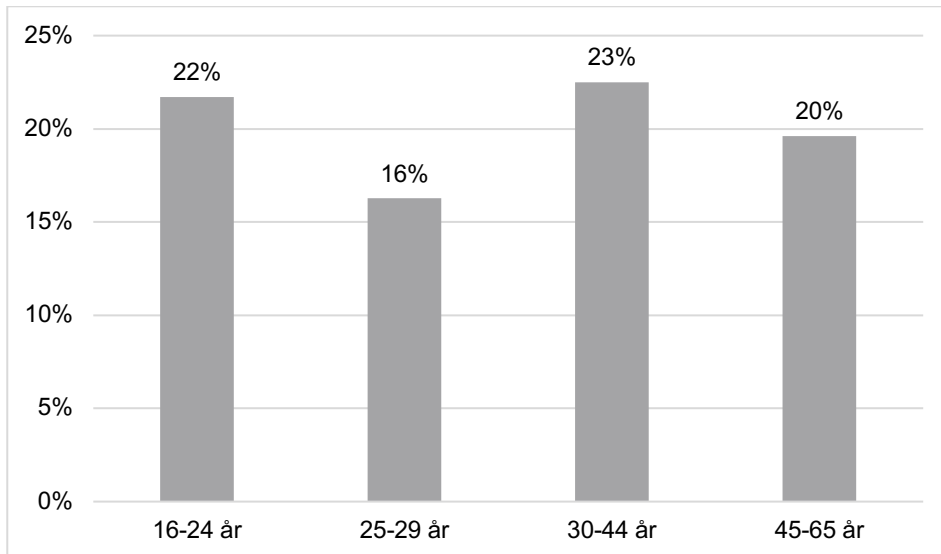
Resultatet ligger relativt långt ifrån målet att 30 procent går vidare till arbetsträning. Vi kan även konstatera att resultatet försämrats från halvtidsutvärderingen då andelen var 32 procent.

Figur 5. Andel som gått vidare till arbetsträning/praktik/arbetslivsinriktad insats. Totalt och uppdelat på kön. Baseras på totalt 741 deltagare som avslutat sin insats.

Vi ser inga större skillnader mellan åldersgrupper. Deltagare i åldern 25–29 år är de som i lägst utsträckning (16 procent) går vidare till arbetsträning. Den åldersgrupp som i högst utsträckning går vidare till arbetsträning är 30–44 år (23 procent).

Figur 6. Andel som har gått vidare till arbetsträning/praktik/arbetslivsinriktad insats. Uppdelat på ålder. Baserat på totalt 741 deltagare som avslutat sin insats.

De intervjuade handläggarna vid Försäkringskassan framhåller den smidiga övergången till arbetsträning inom Cresco+ som en av de stora fördelarna med projektet jämfört med ordinarie verksamhet. I intervjuerna framkommer att det finns förutsättningarna för deltagarna att påbörja arbetsträning i ett lugnare tempo. De intervjuade pekar också på att det innebär en smidigare övergång till arbetsträning genom Arbetsförmedlingen.

En annan aspekt som handläggarna vid Försäkringskassan menar gör övergången till arbetsträningen via Arbetsförmedlingen smidigare är när deltagarna fått dela i aktiviteten JobMatch. En av de intervjuade beskriver:

De gör ju även JobMatch för att se inom vilket yrkesområde en individ kan fungera. Det är väldigt givande och ger förberedelse inför samverkan med Arbetsförmedlingen. Att de tidigt får börja fundera på det och bearbeta det. Det kan gå snabbare hos Arbetsförmedlingen sedan i så fall.

Det finns många möjliga förklaringar till varför målet om 30 procent i arbetsträning inte har uppnåtts. På samma sätt som för målet om arbete och studier har resultaten för målet om arbetsträning troligtvis påverkats av att projektet fokuserat mycket på att få deltagare som står väldigt långt från arbetsmarknaden samt att många deltagare skrivits in sent i projektet, och därmed inte haft tid att komma vidare till arbetsträning.

Vi kan även konstatera att skillnaderna är stora mellan kommunerna. I Essunga har ingen deltagare gått vidare till arbetsträning medan 31 procent av deltagarna i Tidaholm har gjort det.

I intervjuerna med samordnarna framkommer även att det funnits stora skillnader mellan kommunerna i vilken utsträckning de kunnat erbjuda praktik eller annan form av arbetsträning. I Tidaholm beskriver samordnaren att kommunen har haft många interna och externa platser för arbetsträning samt att man haft en praktiksamordnare som arbetat för att matcha deltagarna med dessa.

Några av de intervjuade samordnarna framhåller att målet är för högt satt med tanke på målgruppens förutsättningar, då de menar att många mår för dåligt för att arbetsträna.

2.3 Deltagarna uppnår en varaktig progression mot arbete eller studier

Nästa mål handlar om att deltagande kvinnor och män ska uppnå en varaktig progression mot arbete eller studier. Under målet finns ett delmål:

- 70 % har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut

Deltagare som samtyckt till det har ringts upp av sin samordnare sex månader efter avslut i projektet. De tidigare deltagarna har fått besvara frågor kring vad de gör idag. Samordnarna har sedan bedömt om deltagaren gått framåt i sin progression, behållit sin progression eller backat. Samordnarna rapporterade in statistik kring detta mellan september 2024 och mars 2025 gällande deltagare som avslutades mellan december 2023 och september 2024.

Uppföljningen visar att 90 % av deltagarna har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut. Siffrorna skiljer sig aningen mellan kvinnor och män där andelen för kvinnorna är 93 procent och för männen 87 procent.

Även svarsfrekvensen skiljer sig mellan kvinnor (65 procent) och män (96 procent), vilket kan vara en förklaring till att progressionen skiljer sig mellan grupperna. Bland männen har nästintill samtliga samtyckt till uppföljning. Bland kvinnorna är bortfallet större och eventuellt är det en överrepresentation av individer som behållit eller ökat progression sex månader efter avslut som har följts upp.

2.4 Deltagande organisationer arbetar utifrån BIP-metoden

Nästa mål handlar om att deltagande organisationer arbetar utifrån BIP-metoden. Under målet finns följande delmål:

1. Möjlighet att arbeta med samtliga områden/indikatorer finns i alla kommuner
2. Samverkan mellan kommun och vård har utvecklats kring individer som saknar egen försörjning

2.4.1 Möjlighet att arbeta med samtliga indikatorer verkar finnas och detta har förbättrats över tid

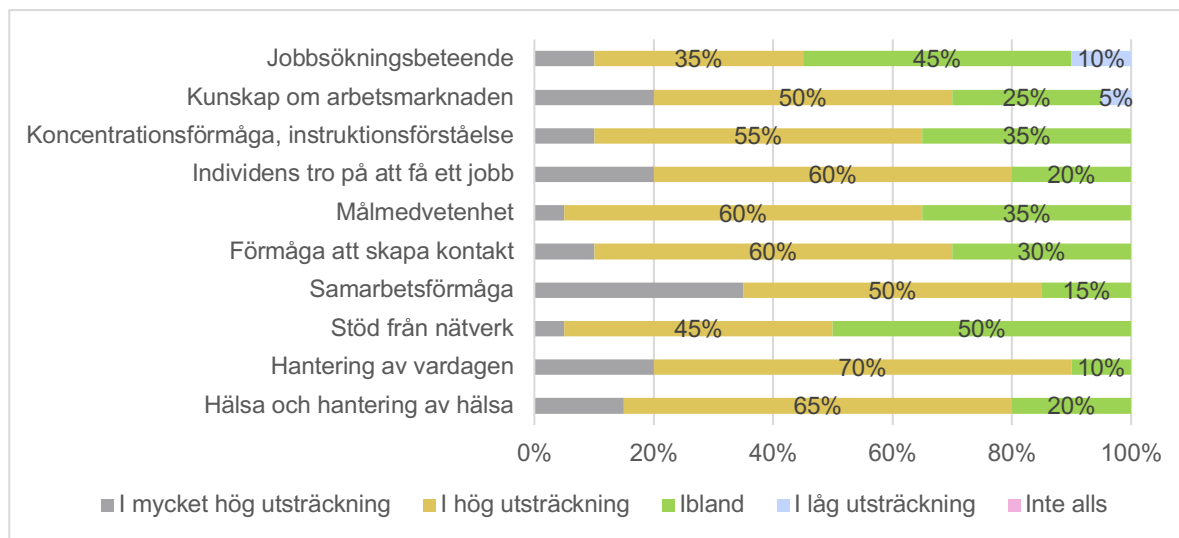
I den enkät som samordningsförbundet skickat ut till kommunerna finns en fråga om i vilken utsträckning man bedömer att deltagarna erbjuds insatser kopplat till de olika indikatorerna.

I figur 8 ser vi att ingen samordnare har svarat att någon indikator inte erbjudits alls. Med andra ord erbjuds insatser kopplat till samtliga indikatorer i alla kommuner. För indikatorerna hantering av vardagen, samarbetsförmåga,

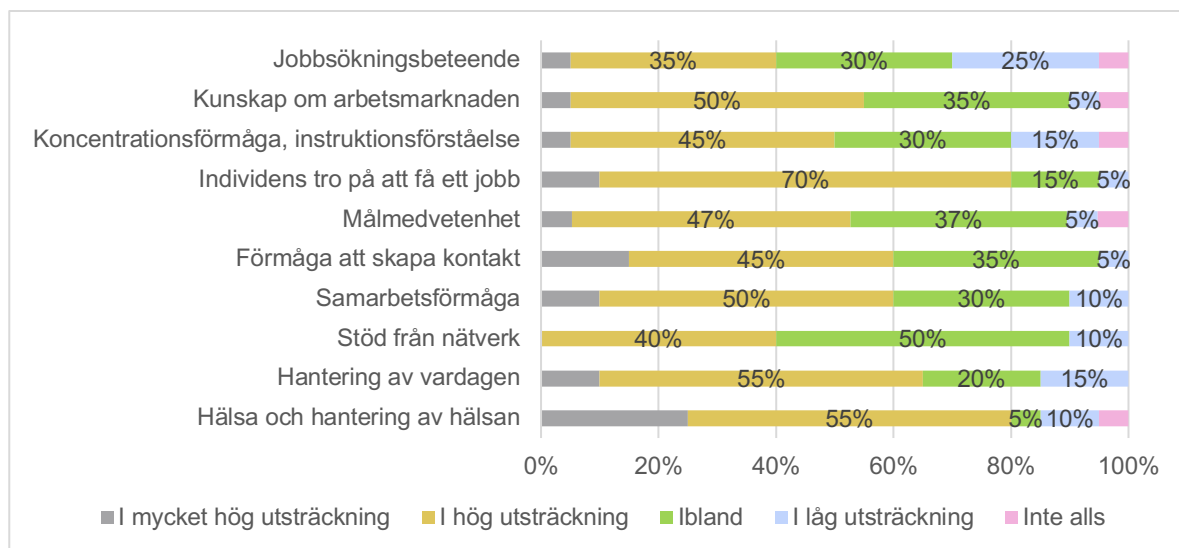
hälsa och hantering av hälsa samt individens tro på att få ett jobb är det störst andel som svarat i hög utsträckning eller i mycket hög utsträckning.

I den första enkätundersökningen med samordnarna ställdes samma fråga. Skillnaderna är relativt stora mellan de två mätningarna för i hur stor grad kommunerna erbjuder insatser kopplat till de olika indikatorerna. I den första mätningen (figur 9) var det samordnare som svarade att det inte erbjuds insatser kopplat till totalt fem av indikatorerna. För samtliga indikatorer svarade även minst en samordnare att insatser erbjuds i låg utsträckning. I den andra mätningen är det bara för två av indikatorerna som någon samordnare svarat i låg utsträckning.

Figur 8. I vilken utsträckning bedömer du att deltagarna erbjuds insatser kopplat till de olika indikatorerna? Mättillfälle 2. Antal svarande är 20

Figur 9. I vilken utsträckning bedömer du att ni erbjuder insatser till deltagarna kopplat till indikatorerna nedan? Mättillfälle 1. Antal svarande är 28

Något som framkom i intervjuer med några samordnare är dock att man tycker att många av aktiviteterna eller indikatorerna går in i varandra och att det därför delvis är svårt att avgöra om det funnits möjlighet att arbeta med samtliga.

I dataunderlagen framkommer att de insatser som högst andel tagit del av är hantering av vardag (77 procent), kunskap om arbetsmarknaden (68 procent) och sociala och personliga kompetenser (66 procent). De insatser som lägst andel deltagare tagit del av är istället yrkeskompetenser (30 procent) och social mentor/kontaktperson (35 procent).

Det är relativt stora skillnader mellan i vilken utsträckning män och kvinnor tagit del av vissa av insatserna. De insatser där skillnaderna är som högst är:

- Utredning/behandling/rehabilitering (kvinnor har deltagit i insatsen 11 procentenheter mer än männen)
- Hantering och fysisk och psykisk smärta (kvinnor har deltagit i insatsen 11 procentenheter mer än männen)
- Jobsökning (män har deltagit i insatsen 9 procentenheter mer än kvinnorna).

Vi tycker det är intressant, men kanske inte förvånande, att kvinnor i större utsträckning tagit del av hälsorelaterade insatser medan männen deltagit i jobsökning. Utan att ha haft möjlighet att mer djupgående analysera anledningarna till skillnaderna så finns det anledning att tro att stereotypa uppfattningar om könen (och/eller könsbundna val av deltagarna själva) kan ha påverkat vem som deltagit i vilka insatser. Det vore intressant att fortsätta analysera vilken påverkan deltagandet i de olika insatserna haft på resultaten för till exempel målen om arbete och förbättrad hälsa.

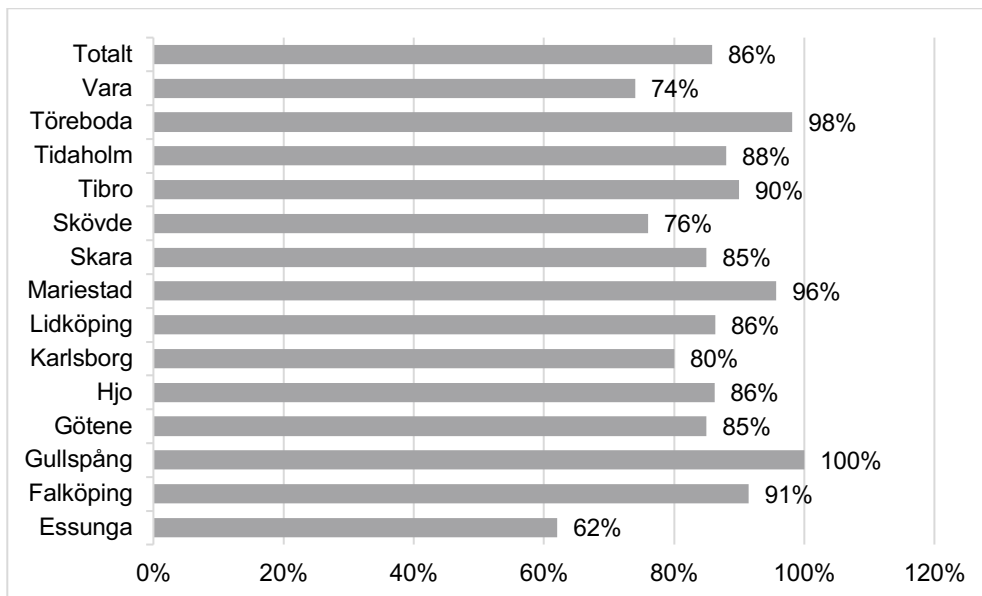
2.4.2 De flesta deltagarna erbjuds en jobbfokuserad insats

BIP-studien visar att parallella, samordnade insatser är det som tydligast främjar individens jobbchanser. Viktigt att understryka här är att effekten bara uppstår om en av de insatser som individen genomgår parallellt med andra är jobbfokuserad. I studien har jobbfokuserade insatser klassats som:

- Praktik (både kortare och längre)
- Tillgång till mentorskap eller handledning
- Arbetsmarknadskunskap och jobsökning
- Subventionerad anställning (notera särskilt att subventionerad anställning ses som en insats och inte jämföras med utfallet "jobb" i studien)

Vi kan konstatera att totalt 86 procent av deltagarna har tagit del av jobbinriktade insatser. I elva av 14 kommuner har 80 procent eller fler av deltagarna tagit del av jobbinriktade insatser. Siffrorna ser ungefär likadana ut när vi undersöker andel deltagare i jobbinriktade insatser i kombination med andra insatser.

Figur 10. Andel deltagare i jobbinriktade insatser, uppdelat per kommun.

Vi kan även konstatera att resultaten har ändrats från halvtidsutvärderingen. Då var det bara en kommun där andelen deltagare i jobbfokuserade insatser var över 80 procent, och resultaten skiljde sig åt betydligt mer mellan kommunerna. Efter halvtidsutvärderingen har projektet dels arbetat med att lyfta vikten av att erbjuda jobbfokuserade insatser mer, dels tydliggjort hur samordnarna ska registrera jobbfokuserade insatser för att skapa mer enighet i uppföljningen. Dessa insatser förefaller ha gett positiva resultat.

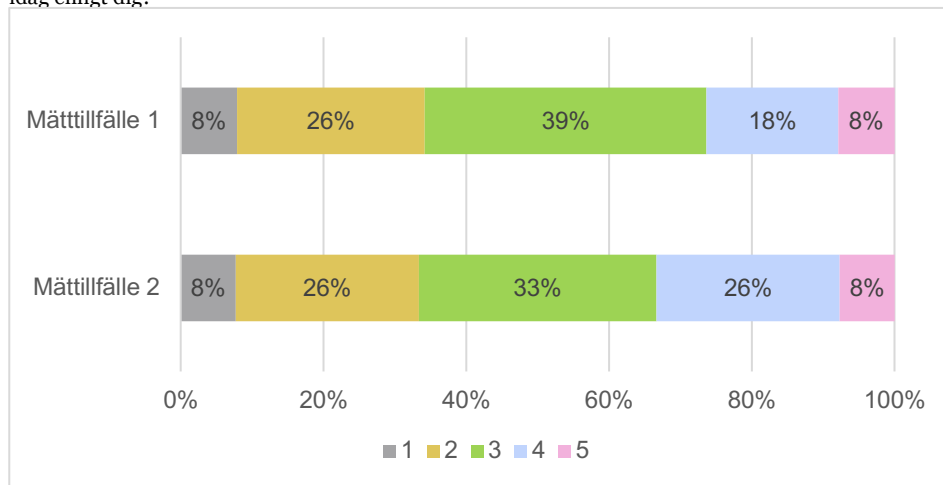
I halvtidsutvärderingen konstaterades även att männen tagit del av jobbfokuserade insatser i betydligt högre utsträckning än kvinnorna. I slututvärderingen är den skillnaden marginell (88 procent för männen och 85 procent för kvinnorna). Vår uppfattning är att projektledningen har arbetat aktivt för att problematisera könsskillnaderna och vidta åtgärder för att minska dessa, något som diskuteras vidare i avsnitt 2.5.3.

2.4.3 Olika bilder av om samverkan mellan kommun och vård har förbättrats eller ej

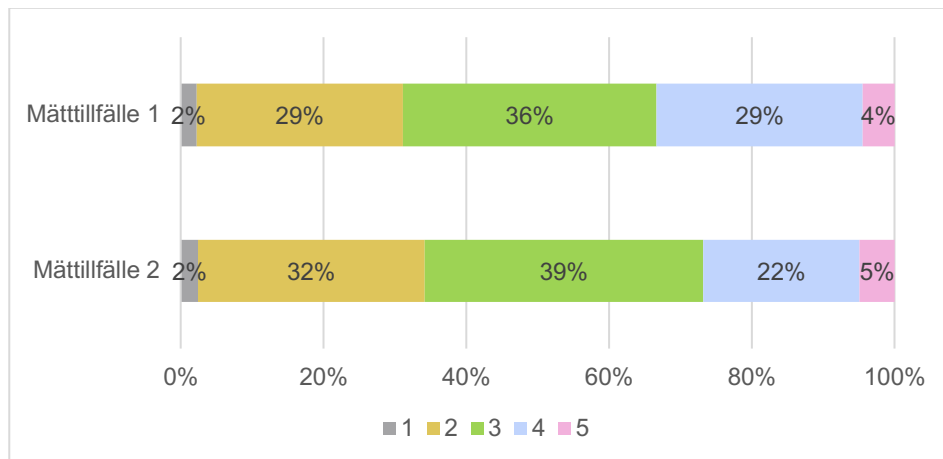
Huruvida samverkan mellan kommun och vård har utvecklats kring individer som saknar egen försörjning har följts upp i den enkät som besvarats vid två tillfällen av samordnare, kommunchefer och representanter från Västra Götalandsregionen.

Respondenterna tycker att samarbetet mellan kommunens försörjningsstöd och vården har blivit lite bättre. Medelvärde har gått upp från 2,92 till 3,0 på en femgradig skala. Däremot tycker de att samarbetet mellan arbetsmarknadsenheten och vården har blivit lite sämre. Medelvärde har gått ner från 3,04 till 2,95.

Figur 11. Hur bra fungerar samverkan mellan enheten som arbetar med försörjningsstöd och vård idag enligt dig?

Figur 12. Hur bra fungerar samverkan mellan arbetsmarknadsenhet och vård idag enligt dig?

Det finns vissa skillnader mellan respondenterna. De från Västra Götalandsregionen upplever att samverkan fungerar bättre än vad respondenterna från kommunerna gör. Kommuncheferna är de som upplever att samverkan fungerar som sämst.

Flera respondenter har även lämnat öppna svar i enkäten. Kopplat till samverkan mellan vård och AME finns det till exempel respondenter som skriver att de önskar mer samverkan kring till de individer som står långt ifrån arbetsmarknaden och har stora funktionsnedsättningar, då det är svårt att få till de utredningar och läkarintyg som Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kräver. Även behov av tydligare kontaktvägar och specifikt stärkt samverkan med psykiatri lyfts i enkäten.

I intervjuerna framkommer att många upplever att samverkan mellan kommun och vård har utvecklats inom ramen för projektet. Framför allt finns flera exempel på stärkt och god samverkan med rehabkoordinatorer. Samordnarna i

två olika kommuner reflekterar så här kring stärkt samverkan med rehabkoordinatorer:

Vi har stärkt upp samverkan under de här fyra åren med först Cresco Creare och sen Cresco+. Idag har vi gott samarbete med rehabkoodinatorn. Vi använder henne när någon har frågor om vård. Det har blivit väldigt bra.

V har rehabkoordinatorer på vårdcentralerna och där har vi ett gott samarbete. Vi vänder oss till dem och bjuder med dem när det behövs och de har deltagit. Vården kan lyfta vad de har gjort för personen innan den kommer till oss, och vad de ser att individen skulle må bra av för insatser. Vi kan diskutera det tillsammans och de kan bidra med sina bedömningar kring vilka insatser som behövs. Det har blivit jättebra gemensamma möten där vården kan säga vad de faktiskt redan har erbjudit individen.

Samordnarna i några kommuner menar däremot att samverkan med vården inte har stärkts. Det framkommer att försämrade förutsättningar hos de aktuella vårdinstanserna har gjort att samverkan har försvagats eller till och med upphört. Det har handlat om att kontaktpersoner har slutat eller att de varit tvungna att bortprioritera samverkansinsatser till följd av minskade resurser.

Vi uppfattar det som att projektledningen har arbetat aktivt för att stärka samverkan genom att föra dialog med de olika parterna, framhålla vikten av ökad samverkan med mera. Däremot framhålls de strukturella hindren hos vården som så pass stora att det i flera kommuner har varit svårt att nå tydliga resultat.

2.5 Alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser

Ett av målen i projektet handlar om att alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser. För att nå detta mål har två delmål satts upp. Dessa är:

1. Ett anpassat material är framtaget till deltagare med särskilda behov för att de ska kunna tillgodogöra sig BIP
2. Kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare

2.5.1 Ett anpassat BIP material är delvis framtaget utifrån behov, för deltagare och för samordnare

I halvtidsutvärderingen konstaterades att ett anpassat BIP material ännu inte fanns framtaget. I intervjun med projektledningen framkom att projektet under hösten 2023 var på gång med att ta fram ett anpassat material och tillsatte en arbetsgrupp för att utreda vad deltagarna behöver. Arbetsgruppen samlade in material från andra samordningsförbund för att undersöka hur ett anpassat material skulle kunna se ut.

Den arbetsgrupp som tillsattes bedömde däremot att behovet av ett sådant anpassat och förenklat material inte fanns. I stället påpekades behovet av att samordnaren anpassar språk och uttryck utifrån den enskilda individen. Projektledningen tillsammans med arbetsgruppen och samordnare, fortsatte att undersöka vilket behov som förelåg. Projektledningens inställning var att ett anpassat material bara skulle tas fram om behovet fanns. Det som till slut togs fram var en utökning av dialogguiden där en förklaring ges till varje siffra i progressionskorten för att underlätta för individerna att relatera till skalan. Denna översattes även till olika språk.

Som stöd till samordnare i samtal med individer finns även exempel i den utbildning som tagits fram och publicerats på Samordningsförbundet i Skaraborgs hemsida på hur anpassningar kan göras för olika individer samt hur andra samordnare arbetat.

I intervjuer beskriver vissa samordnare att det kan finnas behov av ett anpassat material för samordnare, inte minst eftersom samordnare har olika bakgrund och erfarenhet av att arbeta med målgruppen. Samtidigt beskrivs hur de löpande gör anpassningar för att olika individer ska kunna tillgodogöra sig BIP. Exempelvis genom att ändra på formuleringar, undvika att göra progressionsmätningar på deltagare som inte är redo för det och i stället öppet prata om frågor som rör BIP. Samordnare som vi pratat med beskriver även att det ingår i deras roll att stötta deltagaren och förklara innebörden av BIP-metoden, såsom progressionskorten och mätningarna, utifrån varje deltagares individuella förutsättningar och utgångspunkt. Det påpekas vidare att det kan vara svårt att ta fram för mycket stödmaterial, då det snarare kan hämma anpassningsförmågan som krävs utifrån varje enskilt fall. De behov av anpassningar som hittills uppdragats beskrivs ha handlat om språkförbistringar. Dessa har mötts upp genom att progressionskorten dels finns översatta till en del andra språk, dels genom användning av tolk vid behov.

Ett värdefullt stöd för samordnare i att utveckla anpassningar beskrivs vara de nätverksträffar som genomförts mellan kommuner där man delat erfarenheter och lärdomar med varandra. Att fortsätta sådana nätverksträffar beskrivs som önskvärt för att utveckla stödet och anpassningarna ytterligare i framtiden.

Sammanfattningsvis har arbetet med att anpassa BIP-materialet främst fokuserat på att förtydliga befintliga verktyg, som progressionskorten, snarare än att utveckla nytt material. En utbildning har även tagits fram där det finns exempel som kan användas som stöd för samordnare. Samordnarna beskriver sig löpande anpassa metodiken utifrån individens behov och ser det som en naturlig del av sitt uppdrag. Vikten av balans framhålls också – för mycket färdigt material kan hämma den flexibilitet som krävs i arbetet. Anpassningar för språkliga utmaningar har hanterats genom översättningar och tolkstöd, och nätverksträffarna mellan kommuner lyfts fram som en viktig arena för fortsatt kunskapsutbyte och utveckling av anpassningar.

2.5.2 Kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare

De personer vi intervjuat i kommunerna under både halvtidsutvärderingen och slututvärderingen beskriver att de löpande utvecklar aktiviteter utefter kommunens förmåga, allteftersom nya behov uppstår hos deltagarna i projektet. Kommunernas förutsättningar att erbjuda olika aktiviteter och insatser skiljer sig dock åt beroende på storlek och resurser. Det framkommer att det kan finnas insatser som varit exkluderande då deltagare kan ha haft svårt att ta sig till

platsen där aktiviteten finns. I intervjuerna med handläggare på Försäkringskassan framkommer även att ett begränsat aktivitetsutbud kan ha haft konsekvenser för deltagarna. Bland annat kan det ha inneburit att deltagare behövt avbryta projektet eftersom lämpliga aktiviteter utifrån deltagarens behov saknats.

Intervjuade handläggare från Försäkringskassan påpekar samtidigt att deltagarna har haft tillgång till många olika aktiviteter i kommunerna vilket har inneburit att de kunnat erbjuda aktiviteter utifrån deltagarnas behov. Från intervjuerna är det även vår uppfattning att samordnarna har varit kreativa i sitt sätt att undersöka och hitta nya aktiviteter som passar deltagarnas behov.

Under projektets gång har samordnare exempelvis utvecklat sitt arbetssätt där vissa har åkt hem till deltagare som har haft svårt att lämna hemmet, följt med på bussen och till mataffären, allt för att möjliggöra för alla deltagare - även de som mår väldigt dåligt - att kunna utvecklas och röra sig närmare arbetsmarknaden. Anpassningar av lokaler har även gjorts för att passa personer med fysiska funktionsnedsättningar och vid behov har tolkar anlitats.

Från projektledningens sida har man även stöttat kommunernas arbete med att tillhandahålla aktiviteter som är anpassade för olika deltagargrupper. Detta har bland annat skett genom att samordnarnas nätverksträffar har inkluderat en stående punkt som behandlar jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. Inom ramen för dessa träffar har frågor om tillgänglighet till både lokaler och aktiviteter diskuterats, ur såväl ett fysiskt som ett psykosocialt perspektiv. Exempelvis har anpassningar gjorts till individer med social fobi och koncentrationssvårigheter.

Metodstödjaren har även fört dialog med samordnare kring vikten av ett fördomsfritt förhållningssätt vid val av aktiviteter, samt om betydelsen av att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter för att möta den enskilda deltagares behov. Utöver detta genomgick projektets styrgrupp under hösten 2023 en utbildning i horisontella principer.

Den sammantagna analysen är att kommunerna visat ett starkt engagemang för att anpassa aktiviteter efter deltagarnas varierande behov, trots olika förutsättningar i resurser och storlek. Samordnarna har varit innovativa och flexibla i sitt arbetssätt, vilket möjliggjort inkludering även för deltagare med stora utmaningar. Projektledningen har även aktivt stöttat detta arbete genom att främja ett systematiskt fokus på jämställdhet och tillgänglighet, vilket har stärkt kommunernas förmåga att arbeta inkluderande och individanpassat.

2.6 Projektpersonalen bemöter deltagare fördomsfritt och med en tro på individens förmåga

Det sista av projektmålen handlar om att projektpersonal bemöter deltagare fördomsfritt med en tro på individens förmåga. För detta mål har följande delmål formulerats och följs upp i detta avsnitt:

- 90 % av deltagarna upplever sig bli fördomsfritt bemötta
- 90 % av deltagarna upplever att samordnarna tror på ens förmåga
- Projektpersonalen har en ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika

2.6.1 99 procent upplever att de blivit bra bemötta av samordnarna

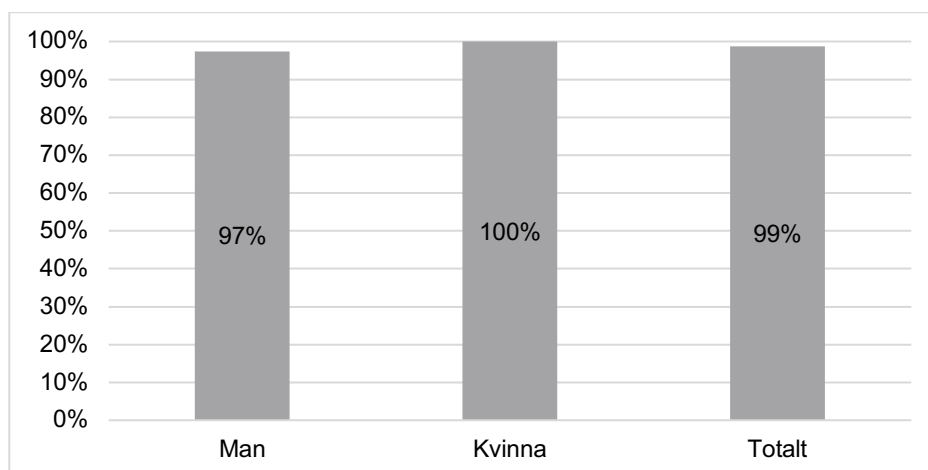
I avslutningsenkäten till deltagarna ställs frågor kring deltagarnas upplevelse av samordnarnas och remittenternas bemötande. För att följa upp om deltagarna blivit fördomsfritt bemötta följs dessa frågor upp:

- ”Hur har du blivit bemött av din samordnare?”
- ”Hur har du blivit bemött av din handläggare inom socialtjänsten/ Försäkringskassan/ annan handläggare inom arbetsmarknadsenheten (AME) eller liknande?”

Det har funnits tre svarsalternativ till frågorna – bra, varken eller, dåligt. De respondenter som gett ett annat svar än bra har fått svara på följdfrågan om de tror att det beror respondentens kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnicitet, funktionsnedsättning eller ålder.

Vi kan konstatera att 99 procent av deltagarna upplever att de blivit bra bemötta av sin samordnare. Bland kvinnorna är denna andel 100 procent och bland männen 97 procent.

Figur 13. Andel som blivit bra bemött av sin samordnare? Totalt och uppdelat på kön. Antal svarande: 311.

Det finns i princip inga skillnader i svar kopplat till ålder eller om man är född i eller utanför Sverige/Norden.

Det är flera respondenter som lämnat öppna svar där de beskriver hur samordnares bemötande varit bra. Tre exempel på svar är;

Väldigt lyhörd och duktig på att förklara. Duktig på att fokusera på mig som person och mina förmågor.

Min samordnare har hjälpt mig på ett sätt som jag inte fått hjälp tidigare. Jag har fått hjälp med läkarbesök och att prioritera & planera min ansökan till FK.

Med kompetens, värme, positiv energi, respekt och förståelse samt kunskap och människokänedom och stärkte mig att tro på min egen förmåga och kompetens. Det betydde allt där och då

eftersom jag var hårt ansatt av min arbetsgivare och hade noll självkänsla.

Vi kan konstatera att något förre, 92 procent, av deltagarna upplever att de blivit bra bemötta av sin handläggare inom socialtjänsten/ Försäkringskassan/ annan handläggare inom arbetsmarknadsenheten eller liknande.

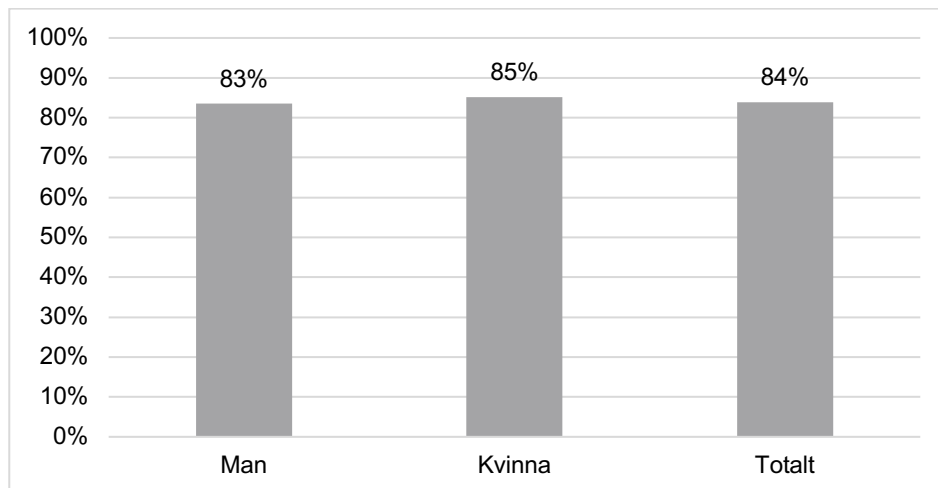
På frågan "Om du blivit dåligt bemött, tror du att det beror på något eller några av följande alternativ?" där svarsalternativen är diskrimineringsgrunderna har 93 procent uppgett att de inte blivit dåligt bemötta. En kvinna, en man och en person med annan definition av kön har uppgett "Ja, på grund av mitt kön eller könsidentitet eller könsuttryck". Fem kvinnor har uppgett "Ja, på grund av min funktionsnedsättning" och en man har uppgett "Ja, på grund av min ålder".

2.6.2 84 procent av deltagarna upplever att samordnarna har en tro på deras förmåga att få ett arbete

Enligt BIP-metoden är ett viktigt inslag handläggarens attityd och engagemang. Handläggarens tro på att individen ska få ett arbete ökar enligt metoden chanserna för individen att få ett jobb. Men handläggarens attityd eller engagemang avgörs också av de stödstrukturer som finns i form av organisation och ledarskap, utbildning, verktyg och metoder, tillgång till strukturer för samverkan, med mera.

I enkäten följer man även upp hur deltagaren upplever samordnarnas tro på att de ska få ett arbete. Totalt upplever 84 procent av deltagarna att samordnarna har en tro på deras förmåga att få ett arbete. Bland kvinnorna är denna andel 85 procent och bland männen 83 procent.

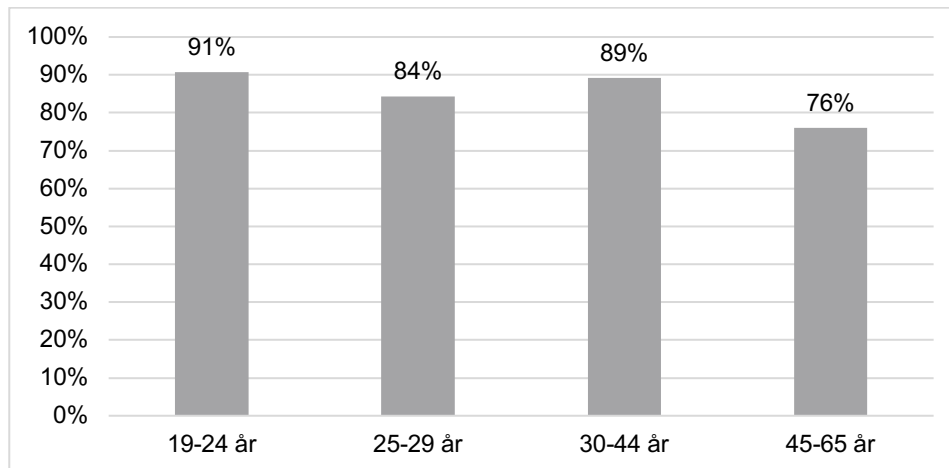
Figur 14. Andelen som upplevt att samordnaren tror på ens förmåga att få ett arbete? Totalt och uppdelat på kön. Antal svarande: 311.

Vi kan konstatera att en högre andel yngre deltagare upplever att samordnaren tror på deras förmåga att få ett arbete jämfört med de äldre deltagarna. I den yngsta ålderskategorin (19–24 år) är det 91 procent som upplever att samordnaren tror på ens förmåga medan motsvarande siffra i den högsta ålderskategorin (45–65 år) är 76 procent. I intervjuer med samordnarna framkommer att det ibland kan vara svårt att ha en tro på individers förmåga att

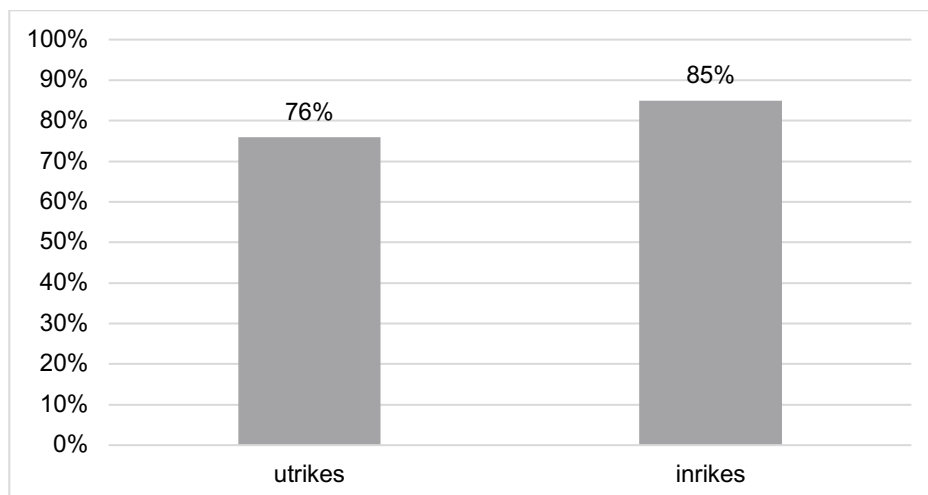
få arbete om de återkommit till kommunens insatser i flera omgångar, men fortsatt står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är troligt att fler personer i den äldsta ålderskategorin än den yngsta har en mer omfattande problematik och har varit inskrivna i kommunens verksamheter även tidigare. Det framstår därmed som troligt att samordnarnas tro är högre på yngre än äldre deltagare.

Figur 15. Andelen som upplever att samordnaren tror på ens förmåga att få ett arbete. Uppdelat på ålder. Antal svarande: 311

Det finns även skillnad i upplevelsen mellan inrikes och utrikes födda. Bland de som är födda i Sverige/Norden upplever 85 procent att samordnaren tror på ens förmåga att få ett arbete. Motsvarande siffra bland de födda utanför Norden är 76 procent.

Figur 16. Andelen som upplever att samordnaren tror på ens förmåga att få ett arbete. Uppdelat på utrikes och inrikes född. Antal svarande: 311.

Samordningsförbundet Skaraborg har anordnat utbildningar om tron på individens förmåga. I vissa kommuner har även samordnarnas chefer och andra kollegor gått utbildningarna. Projektets metodstödjare har även på andra sätt stöttat samordnarna i att bemöta individen med en tro på dess förmåga att få ett

arbete. Bland annat har metodstödjaren diskuterat handlingsalternativ om samordnaren inte tror på individens förmåga.

I intervjuer med samordnare framkommer att projektledningen ihållande har påmint om vikten av att tro på individens förmåga. Flera av kommunerna har börjat med reflekterande team där de pratat om tron på individens förmåga och uppfattningen är att arbetet med de frågorna är bättre än innan projektet.

2.6.3 Projektpersonalen har en ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika

Inom ramen för projektet har samordnarna genomgått flera utbildningar som har för avsikt att öka deras kunskap och förståelse för hur olika grupper, medvetet eller omedvetet, behandlas olika. Exempel på sådana utbildningar är utbildningen om tron på individens förmåga samt andra utbildningar inom 7TJUGO metoden. Samordnarnas chefer och andra handläggare på kommunernas enheter erbjuds möjlighet att gå utbildningarna. Genom samordningsförbundet deltar även samordnare i aktiviteten "jämsställhetsfika" som erbjöds en gång i månaden under en period. Dessa tillfällen erbjuder ett forum för samordnarna att exempelvis diskutera vilka aktiviteter som gynnar vissa deltagare.

I en kommun har man vidare startat upp ett "reflekterande team" där samordnare och andra handläggare erbjuds möjlighet att reflektera och ge feedback kring varandras bemötande. Även brukarundersökningar genomförs med deltagare i samtliga verksamheter, där upplevelser av bemötandet följs upp.

I intervjuer beskriver några samordnare att de fått ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika. Flera intervjupersoner beskriver att det har varit ett bestående och återkommande tema vid träffar och utbildningar, vilket de flesta framhåller som positivt. Däremot beskriver några att man redan haft en god kunskap och förståelse sedan innan projektet. Dessa personer har på så vis svårt att avgöra om deras kunskap har ökat ytterligare.

Vår uppfattning är även att projektledningen arbetat aktivt med att följa upp mål och indikatorer utifrån framför allt ett jämställdhetsperspektiv. Löpande har man tagit fram statistik över könsskillnader och diskuterat dessa med samordnarna, deras chefer, styrgrupp och styrelse – för att både analysera vad skillnaderna kan bero på och vilka åtgärder som kan vidtas för att minska dessa. Ett exempel är de tidigare skillnaderna mellan andel kvinnor och män i jobbfokuserade insatser. Vår uppfattning är att projektledningen har arbetat aktivt för att problematisera och minska dessa tillsammans med samordnarna. I intervjun med projektledningen framkommer även att de upplever att uppföljning och dialog utifrån tillgänglig statistik har varit ett framgångsrikt sätt att öka kunskapen och förståelsen för hur vi omedvetet behandlar olika grupper.

3. Deltagarnas syn på Cresco+

I detta kapitel presenterar vi deltagarnas syn på Cresco+. Intervjuer med 20 deltagare genomfördes under november och december 2024. Vi presenterar de nyttor som deltagarna upplevt samt vilka framgångsfaktorer och utmaningar som funnits. Vi avslutar kapitlet med att presentera tre deltagarexempel.

3.1 Nyttor av projektet

I princip alla som intervjuats beskriver tydliga nyttor av att ha deltagit i Cresco+ och nästan samtliga beskriver att de gjort tydliga framsteg till följd av projektet. De nyttor som är särskilt framträdande är att deltagarna närmat sig arbetsmarknaden, mår bättre, har fått en mer strukturerad vardag och att projektet bidragit till ett stärkt socialt liv och sociala färdigheter.

3.1.1 Etablering på eller närmare arbetsmarknaden

En av de tydligaste nyttorna för deltagarna är att de på olika sätt etablerat sig på, eller har närmat sig, arbetsmarknaden. Av de 20 deltagare som intervjuats har:

- Fem fått ett arbete
- En startat eget företag
- Två påbörjat eller kommer påbörja studier
- Sex börjat arbetsträna
- Två samma försörjning/arbetsmarknadsstatus men har ökat sin aktivitetsförmåga
- Fyra ingen upplevd förbättring eller blivit sämre till följd av aktiviteterna

Nästan samtliga (16 av 20 deltagare) uppger att de antingen fått ett arbete, startat företag, börjat studera, arbetsträna eller ökat sin aktivitetsförmåga. Jämfört med den statistiska uppföljningen av samtliga deltagare är intervjupersonerna inte helt representativa för den totala målgruppen, där en lägre andel har gått vidare till arbete, studier, arbetsträning med mera.

Vilka stegförflyttningar som deltagarna har gjort varierar. En av de två deltagare som har samma försörjning eller arbetsmarknadsstatus som före projektet, men som ökat sin aktivitetsförmåga, uppger att hen inte än varit redo för arbetsträning genom Arbetsförmedlingen. Däremot uppger deltagaren att hen mår mycket bättre idag och klarar av fler timmar i aktivitet.

Det finns flera exempel på deltagare som varit sjukskrivna i mer än fem år och som under projektets gång kommit i arbete eller studier. En av deltagarna hade varit sjukskriven i nästan nio år och har nu fått ett subventionerat arbete:

Jag har under lång tid varit undangömd i min lägenhet. Jag brände ut mig när jag var yngre och har varit rädd för att gå ut. I nästan nio år har jag bara haft kontakt med min familj eller rumskamrat. Nu har jag ett subventionerat arbete på 80 procent.

Aktiviteter som deltagarna upplever har hjälpt dem i deras etablering på arbetsmarknaden är studiebesök, praktik, arbetsträning, individuell coachning, Jobmatch och andra insatser kring hälsa. Studiebesöken har till exempel inspirerat deltagarna till att se vilka möjliga arbetsplatser som finns. Praktik och arbetsträning har inneburit tydliga möjligheter att pröva på olika arbetsplatser och det finns flera exempel på hur deltagarna fått arbete på dessa arbetsplatser. Insatser kring hälsa och individuell coachning har till exempel inneburit att deltagarna mått bättre, vilket inneburit att de haft ökade möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

De fyra deltagare som inte upplevt någon förbättring eller har blivit sämre till följd av insatserna har alla haft någon hälsoproblematik. Två av deltagarna blev sämre av sin arbetsträning, vilket ledde till att samordnaren på Cresco+ eller handläggaren på Försäkringskassan valde att avbryta insatsen och skriva ut deltagarna från projektet. Den tredje deltagaren som inte upplevt någon förbättring väntar på att få rätt vårdinsats och den fjärde har på grund av sin problematik haft utmaningar att delta i olika aktiviteter.

3.1.2 Bättre mående

En annan tydlig nytta som framkommer är att deltagarna mår bättre till följd av projektet. Flera deltagare beskriver att de känner sig piggare och orkar mycket mer jämfört med tidigare, de mår bättre mentalt, har mindre ångest och förbättrad självkänsla. Två av deltagarna beskriver:

Jag mår ofantligt mycket bättre. Det är väldigt stor skillnad. Jag såg inte fram emot att gå upp på morgnarna. Släpade fötterna och var ganska negativ till mig själv och till livet. Jag såg inget ljus i tunneln. Efter ett år i projektet känner jag livsglädje och vill tillbaka till arbetslivet. Helst nu.

Jag fick lära mig hur jag kan hantera mina olika diagnoser i arbetslivet. Jag har blivit mer medveten om mina styrkor, svagheter och mina gränser. Det gör att jag känner att jag kan jobba nu när jag fått insikt kring hur mycket och vilka anpassningar som krävs.

Aktiviteter som deltagarna beskriver ha bidragit till att de mår bättre är till exempel 7TJUGO, träning och promenader, olika gruppaktiviteter (med fokus på balans i vardagen eller andra teman) och individuell coachning. Flera pekar även på att aktiviteter som praktik och arbetsträning har varit bra för deras mående. Flera beskriver även att måendet förbättrats genom att de får träffa andra, får ett sammanhang och att de har fått saker att göra. En av deltagarna beskriver nyttan av en av insatserna:

Jag fick lite olika individuella uppgifter kring självreflektering. Mycket kring självkänsla och öva på att säga nej. Jag har haft

svårt att sätta gränser tidigare. Det var väldigt individanpassat utifrån mig. Mycket övningar och hemuppgifter kring att berömma mig själv vilket ökat självkänslan.

Som vi nämnt tidigare upplevde fyra deltagare att de inte mådde bättre eller till och med mådde sämre till följd av insatserna. Vi bedömer att deltagarna hade behövt andra typer av insatser som projektet inte kunde erbjuda. Det handlar till exempel om insatser genom vården i form av utredningar och behandlingar.

3.1.3 Fått en mer strukturerad vardag

En annan tydlig nytta med projektet är att det bidragit till att deltagarna har fått en mer strukturerad vardag genom tydligare rutiner. Flera beskriver att de innan projektet hade dåliga rutiner kring till exempel dygnsrytm, kost och motion. Två deltagare beskriver:

Projektet har gjort att man fått rutiner. Att gå upp på morgonen och ha något att göra. Då går du upp varje dag. Du håller koll på din hygien och får träna på att träffa andra. Det var stort för mig.

Förut hade jag vänt på dygnet. Nu vaknar jag vid sju och går upp. Jag har fått bättre rutiner.

Deltagarna beskriver att aktiviteterna över lag har bidragit till att skapa bättre rutiner men även specifika aktiviteter med fokus på träning och "Vardag i balans" där de fått information om till exempel sömn och kost.

Att skapa de nya rutinerna beskriver deltagarna även som det mest utmanande i projektet. Flera beskriver att det varit mycket svårt att bryta ibland flera års vanor. En av deltagarna beskriver:

Rutinerna har varit det svåraste. Jag var sjukskriven tre år före praktiken. Det var svårt att bryta tre års vanor helt utan rutiner. Att behöva ta tag i maten och hemmet och komma i väg och göra det man ska. Det var svårt att skapa rutinerna. Nu är det något jag vill göra.

Deltagare beskriver att det i början var utmanande att alltid närvara på aktiviteterna och att de ibland fallit tillbaka i dåliga vanor. Flera deltagare beskriver att stöttningen från samordnaren har underlättat. En av de intervjuade beskriver:

Samordnaren bromsade mig. Jag är väldigt ivrig. Jag fick rådet att jag kan börja med att laga mat först. Och inte städa. Så att jag prioriterar min rutinordning. Så jag inte startar allt på samma gång. Det fungerade bra.

3.1.4 Stärkt socialt liv och sociala färdigheter

Fler deltagare lyfter att projektet varit viktigt ur ett socialt perspektiv. Det har bidragit till att deltagarna blivit mindre isolerade och fått en ökad samhörighet. Cresco+ har även stärkt deltagarnas sociala färdigheter.

Flera beskriver att de innan projektet haft social fobi eller fått ångest kring att träffa andra. Intervjupersonerna menar att projektet bidragit till att dämpa eller ta bort detta. Två av de intervjuade beskriver:

Jag hade utvecklat en stark social fobi som jag har arbetat bort. Ansikten och sociala kontakter har varit svårt för mig. Det blev mycket träning på den biten.

Just nu har jag varit ledig i tre veckor. Förr hade jag fastnat i en bubbla med ångest att inte vilja gå ut. Nu vet jag att jag måste bryta det här.

Sociala färdigheter som har stärkts är till exempel att deltagarna, enligt dem själva, blivit bättre på att ta kontakt med människor (till exempel specifikt med tjänstepersoner), blivit bättre på att ta initiativ och att fungera i grupp (till exempel tala inför grupp eller lyssna på andra).

3.2 Framgångsfaktorer och utmaningar

I intervjuerna framkommer flera viktiga komponenter kopplat till projektet som vi bedömer har varit framgångsfaktorer för ökad progression och utveckling. Dessa komponenter beskriver vi nedan. Få deltagare beskriver några utmaningar kopplade till deltagandet i Cresco+. Av de som lyfter att det funnits utmaningar handlar de flesta om svårigheter kring att skapa nya rutiner, att våga testa något nytt och att ta till sig av aktiviteterna. En deltagare önskar att det hade funnits möjlighet att delta längre i projektet eftersom det tog tid att känna sig trygg i nya sammanhang. Några få uppger att aktiviteterna inte har passat deras behov. Detta återkommer vi till i avsnittet.

3.2.1 Samordnarna har för många varit avgörande för progressionen

Den aspekt av projektet som deltagarna lyfter som allra tydligast är betydelsen av samordnarna i Cresco+. Deltagarna lyfter att samordnarna har varit ett stort stöd under projektet och för många verkar stödet varit avgörande för deltagarnas utveckling. Deltagarna lyfter att samordnarna har varit lyhörda och anpassat sitt stöd utifrån deltagarna. Så här beskriver tre av deltagarna:

Min samordnare var toppen på att möta mig i mina utmaningar. Hon körde mycket på positiv förstärkning, vilket jag behövde. Alla behöver en [namn på samordnare] i sitt liv.

Jag har alltid haft stöd. Är det något har hon alltid funnits där. Hon har alltid stått upp. Vi har haft bra uppföljningar och sådär. Hon var väldigt inkännande kring vad jag vill och sett mina möjligheter och styrkor.

Jag fick en bra samordnare. Hon var väldigt bra i våra samtal, att jag inte skulle känna press. Hon lämnade mig i lugn och ro så jag fick tänka och reflektera i egen takt. Hon fanns tillgänglig i rummet bredvid om jag ville ha hjälp. Hon var duktig på att förklara saker på ett sätt så jag förstod. Jag kände mig trygg.

Flera deltagare beskriver även att samordnarna bidrog till att de deltog i aktiviteter i början. Deltagarna beskriver att samordnarna lyckades skapa trygghet för deltagarna. Deltagarna beskriver även hur samordnarna på olika sätt har uppmuntrat dem i att delta vid studiebesök eller söka praktikplats.

Flera beskriver även att samordnaren stöttat dem i kontakter med vården och olika myndigheter och att samordnaren även hjälpt dem att själva bli tryggare i dessa kontakter. Två deltagare beskriver:

Jag har haft ett enormt stöd från min samordnare. Hon följer med mig på läkarbesök. Bra att man har med sig någon som kan prata för sig. När jag får blackout på mötena kan hon hoppa in. Min man har också varit med på Vårdcentralen ibland...Hade inte de funnits vet jag inte vad som hade hänt.

Bra samordnare. De har hjälpt mig otroligt mycket. Jag har haft fobi för att ringa till myndigheter men de har hjälpt till med det. De har både ringt i stället för mig och pushat att man själv ska ringa. Jag är mycket tryggare i det idag. Jag var rädd för att gå till läkaren. Det funkar bra nu.

3.2.2 Stärkande att se sin utveckling genom progressionsmätningarna

Flera deltagare beskriver även att det varit stärkande att se sin utveckling genom progressionsmätningarna. Mätningarna blir ett sätt för deltagarna att tydligt se sin utveckling. Två deltagare beskriver:

Upplägget att man ställer frågorna om och om igen gör att man själv märker att man gör framsteg. Det blir tydligt. Min självkänsla och tro på mig själv har ökat drastiskt.

Det har varit bra att man har sett olika förändringar. Jag mår bättre nu. Det har varit upp och ned under tiden och där har jag kunnat se det. Jag har även ökat kring delarna kring jobb.

Även om deltagarna inte alltid gjort en positiv utveckling beskrivs uppföljningen ändå som värdefull och att mätningen kan fungera som ett diskussionsunderlag. En deltagare beskriver:

Man ser svart på vitt. Det här har blivit en ändring trots att det inte alltid känts så. Det finns nedskrivet på papper. Då ser man en förändring och positiva resultat. Ibland är det åt andra hållet och då kan man diskutera utifrån det.

3.2.3 Individanpassning och ett aktivitetsutbud som passar deltagarna har varit avgörande

Flera deltagare beskriver att projektet har varit anpassat utifrån deras situation och förmåga. Flera deltagare beskriver fördelarna med att ha fått ta sig an projektet i egen takt och succesivt ökat på aktivitetsnivån. Det har genomförts löpande samtal med samordnarna kring vad som fungerar och inte och sedan har aktiviteterna och aktivitetsnivån justerats. Två av deltagarna beskriver hur projektet varit anpassat utifrån deras situation:

Först hade jag aktivitet 2 gånger per vecka och sedan 3 gånger per vecka, 3 timmar per dag. Jag hade stora problem med sömnen ett tag. Då ändrade vi tiderna lite och sen ändrade vi tillbaka när det blev bättre.

De har hjälpt mig och anpassat tiderna och arbetsuppgifterna till mig och min energi. Det har varit helt i min takt. Har inte känt mig stressad eller pressad. Det har varit nyttigt och inte allt för utmanade. På lagom nivå.

Några deltagare beskriver även att Cresco+ varit ett bra steg innan man påbörjar arbetsträning genom Arbetsförmedlingen eftersom man genom projektet har haft möjlighet att arbetsträna på ett lägre antal timmar. Vi gör därför bedömningen att arbetsträningen genom Cresco+ är bättre anpassad för deltagaren som står längre från arbetsmarknaden, vilket i förlängningen skapar bättre förutsättningar för att de ska kunna komma tillbaka till arbete.

Vi kan konstatera att graden av aktiviteter har varierat mellan olika deltagare. Några har bara haft samtal med samordnaren på Cresco+ och fyllt i mätningarna medan andra har haft flera olika aktiviteter parallellt. Vad detta beror på går inte att bedöma. Det skulle kunna bero på att aktiviteterna har anpassats utifrån deltagarnas situation och förmåga och att deltagare med färre aktiviteter således har haft behov av färre aktiviteter. Det skulle dock också kunna bero på att det i den kommunen inte funnits tillräckligt med aktiviteter för att passa deltagarens behov.

Det finns även ett par exempel som visar på att projektet inte alltid varit anpassat utifrån deltagaren. Det tydligaste exemplet är från en av deltagarna som upplevt att hen blivit sämre till följd av projektet. Deltagaren hade varit långtidssjukskriven med smärtproblematik och arbetstränade ett antal timmar i veckan men efter par månader avbröt samordnaren på Cresco+ och Försäkringskassan insatsen eftersom deltagaren blev sämre. Platsen deltagaren arbetstränade på var relativt fysiskt ansträngande och det fanns inga andra alternativ till arbetsträningsplatser. Deltagaren blev då utskriven från projektet. Deltagaren hade själv fått leta upp sin arbetsträningsplats och det fanns inga andra alternativ som kommunen kunde erbjuda. Deltagaren uppger att hen hade behövt möjlighet att få testa andra arbetsplatser för arbetsträning för att kunna göra framsteg.

Exemplet ovan ser vi som viktigt ur flera perspektiv. Det visar på hur aktiviteterna inte alltid varit anpassade utifrån deltagarens situation och möjlighet att göra förflyttning mot arbetsmarknaden. Och det är även ett tydligt exempel på handläggarens betydelse för individens chans till arbete² utifrån ett organisatoriskt perspektiv. I handläggarens arbete ingår att använda relevanta insatser för att öka sannolikheten för att individen ska få ett arbete. Handläggarna behöver organisatoriska förutsättningar (till exempel tillgång till olika arbetsplatser för arbetsträning) för att det ska vara möjligt att erbjuda insatser som leder individen framåt.

I detta exempel begränsades deltagaren progression utifrån kommunens aktivitetsutbud. Deltagaren upplevde att samordnaren var bra i sitt bemötande men det fanns inte de insatser som hen hade behövt.

Samordnaren gjorde så gott den kunde. De har inte så många ställen att erbjuda och företag är inte alltid villiga att ta emot.

² BIP-studien visar att handläggarna är centrala och direkt kan påverka individens chans att få ett arbete.

Ett annat exempel är deltagaren som startat eget företag. Deltagaren driver nu eget företag på 25 procent och är sjukskriven på 75 procent. Deltagaren upplevde dock att det fanns begränsad kunskap i hur man kan stötta deltagare i att starta eget.

AME har inte den inriktningen. Jag har velat starta eget i många år. Det finns en väg att man ska gå på rehab och sedan arbetsträna. Det har inte funkat för mig, jag har gått tillbaka till sjukskrivning. Jag behöver anpassa min arbetssituation för att klara av det... De hade ingen kunskap i att starta eget. Det är rätt ovanligt såklart, men det måste finnas fler som jag. Allt är så givet att vi ska tillbaka till en anställning. Det fungerar inte för alla.

Trots att deltagaren upplever att det fanns brister i kunskap kring hur man startar företag upplever deltagaren ändå att hen fått ett bra stöd generellt.

Jag hade en yngre tjej på Försäkringskassan som kämpade för att jag skulle få ekonomiskt stöd för att starta eget. Hade nog turen att få en samordnare som också såg det som ett alternativ. Jag hade ett stöd i att jag kom framåt i det jag ville göra och kunde starta verksamheten. Det var jättebra, jag behövde den pushen.

3.3 Deltagarexempel

I detta avsnitt vill vi lyfta fram exempel från tre deltagare. Syftet med exemplen är att ge en mer beskrivande bild av hur deltagarnas väg genom projektet kan ha sett ut.

Deltagarexempel 1 – från sjukskrivning till arbetsträning till arbete

Deltagaren var sjukskriven i fem år och skrevs ut till arbetsträning genom Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Nu har hen kommit i arbete. Deltagaren tog del av flera insatser inom ramen för projektet, bland annat arbetsträning genom Arbetsmarknadsenheten och yoga. Hen beskrev att arbetsträningen i början var frivillig och mycket av fokuset var att etablera en rutin i vardagen och utmanas i det sociala samspelet. Sedan ökades timmarna i arbetsträning succesivt.

Deltagaren hade även flera individuella samtal med samordnaren på Cresco+. Det var självreflekterande samtal med tillhörande uppgifter som hen genomförde. En stor del fokuserade på självkänsla och att lära sig att säga nej och sätta gränser. Deltagaren upplevde att samtalen och uppgifterna var väldigt individanpassade och inriktade på hens utmaningar.

Deltagaren upplevde att det var svårt att dyka upp på aktiviteterna i början eftersom hen haft en social fobi. Samordnaren lyckades skapa den trygghet som deltagaren behövde och deltagaren upplevde att hen fick arbeta med aktiviteterna i egen takt.

Deltagaren kände själv att hen var redo för att våga testa ett arbete och idag känner hen sig tryggare i sig själv.

Deltagarexempel 2 – blev sämre av sin arbetsträning

En deltagare blev sämre till följd av sin arbetsträning och Försäkringskassan valde därför att avbryta arbetsträningen. Deltagaren skrevs sedan ut ur projektet. Deltagaren är fortfarande sjukskriven på 100 procent.

Deltagaren uppgav att hen prövat många olika insatser inom ramen för projektet och har nu bara en typ av vårdinsats kvar. Fungerar inte den insatsen menar Försäkringskassan att hen ska bli sjukpensionär.

Även fast projektet inte inneburit någon progression mot arbete är deltagaren väldigt nöjd med projektet. Deltagaren beskriver att det funnits en tydlighet och struktur i projektet som hen uppskattar och att det varit bra anpassat utifrån de egna behoven. Deltagaren beskriver fördelen med att ha haft möjlighet att arbetsträna ett lägre antal timmar inom projektet jämfört med om man arbetstränar genom Arbetsförmedlingen. Deltagaren beskriver att den begränsade arbetsträningen skapar bättre möjligheter för hen och många andra att komma tillbaka till arbete.

Även om deltagaren blev sämre hälsomässigt av att arbetsträna så menar hen att hen har utvecklats till följd av projektet genom att få ökad förståelse om sina behov och begränsningar.

Jag har utvecklats. Jag har fått större förståelse för mig själv och min situation. Jag vet jag klarar och inte. Innan kanske man trodde att man klarade mer. Även fast jag hade alla förutsättningar gick jag bakåt. Det var en bra insikt.

Deltagarexempel 3 – från sjukskrivning i nästan 8 år till heltidsstudier

En deltagare hade varit sjukskriven i knappt åtta år och väntade på vård i form av terapi och stödsamtal när hen blev inskriven i projektet. Idag studerar deltagaren på 100 procent och planerar att söka till en universitetsutbildning.

Deltagaren beskriver att den huvudsakliga aktiviteten var samtalsstöd med samordnaren. De började med att sammanställa vad hen kan och inte och fokuserade på vad hen vill framåt, i största allmänhet men med fokus på studie- och yrkeskarriär. Under samtalen fokuserade de på att prata om deltagarens mående och olika behov.

Deltagaren fick även stöd från sjukvården och den hjälp som kommunen kunde erbjuda kring hälsa. Deltagaren fick till exempel hembesök av kommunen för att de skulle få se hens hemmiljö. Efter besöket fick deltagaren ekonomiskt stöd från kommunen så hen kunde köpa möbler för att få det mer hemtrevligt.

Sedan gjorde deltagaren studiebesök på olika arbetsplatser tillsammans med sin samordnare. Hen tyckte studiebesöken var roliga och motiverande och fick prata med de anställda om deras bakgrund och upplevelser. Utifrån besöken landade deltagaren i att ett mål var att hen skulle läsa några kurser på Komvux för att bli behörig till en vidareutbildning.

Deltagaren började succesivt må bättre, kände mindre oro och ångest och blev mer positivt inställd till den egna framtiden. Det innebar att hen kunde skära ned på sin medicinering.

Deltagaren lämnade helt sin sjukskrivning och började studera heltid på Komvux, med goda resultat.

Det var stort att lämna sjukpenning och börja med en aktivitet efter så många år av inaktivitet. Det har funkat så bra. Och det har bara känts bättre och bättre. Skolan är rolig.

Under våren kommer deltagaren att söka till en utbildning på universitetsnivå.

Deltagaren menar att denna förflyttning inte hade varit möjlig utan projektet och är imponerad över projektets upplägg. Deltagaren beskriver att hen tagit del av kommunala insatser innan och att det inte brukar hända så mycket till följd av dem. De tidigare insatserna har inte varit individanpassade på samma sätt och deltagaren beskriver att hen tidigare känt sig som en fyrkantig kloss som ska in i en trekant. Projektet innebär att deltagaren har fått förtroende för kommunen och hen känner tilltro till att det finns hjälp att få framåt om det skulle behövas.

Deltagaren upplever att samordnarens stöd har varit avgörande för hens positiva progression.

Hon var ett jättebra mentalt stöd för mig. Jag har aldrig fått ett bättre bemötande, inte från Arbetsförmedlingen, kommunen, vård osv. Hon gjorde sitt jobb så bra så jag blev motiverad att hänga på. Hon blev en så bra förebild...Jag började må så mycket bättre. Tack vare hennes stöd och att jag kände hopp att nu kommer det hända något. Lyckas vi inte nu till hösten så finns hon där ändå. Det öppnade sig ett socialt trygghetsskyddsnät som jag inte haft innan. Hon borde ha så mycket beröm för detta. Hon blev som en kompis, en syster och mamma på en gång. Det enda vården erbjöd mig var att komma in och förlänga min sjukskrivning var sjätte månad.

4. Projektets organisering och långsiktiga effekter

I det här kapitlet redogör vi för vår bild över projektets organisering, såsom projektledning och styrning samt projektets arbete kring implementering och förutsättningar att skapa långsiktiga effekter.

4.1 Projektets organisering

4.1.1 Projektledningen erbjuder mycket stöd till kommunerna, vilket varit en framgångsfaktor för mer metodtroget arbete

Vi bedömer att projektledaren, metodstödjaren och administratören har gjort ett mycket gediget arbete. Trots att projektets möjlighet att påverka kommunernas konkreta insatser är begränsad, har omfattande stöd getts till samordnare och chefer. Detta stöd har omfattat metodtrogenhet, utveckling av samverkan med remitterter och mellan kommuner samt mellan enheter inom kommunerna. Det har även handlat om stöd kopplat till ett inkluderande bemötande och jämlik tillgång till insatser. Stödet har i hög grad bidragit till att flertalet kommuner nu arbetar, eller är på väg att arbeta, enligt BIP-metoden. Projektledningen upplevs även ha varit lyhörd och flexibel med förmåga att anpassa stödet utifrån kommunernas olika behov.

Vi kan även konstatera att projektledningen tydligt efterfrågat våra inspel som utvärderare och processtöd och att man löpande justerat projektet utifrån dessa. Det har bland annat handlat om att se över hur uppföljningen av målen görs för att det ska bli mer samordnat och mäta det som avses. Ett annat exempel är att tydliggöra BIP-metodens olika komponenter och att säkerställa att alla kommuner arbetar jobbfokuserat. Vi upplever att projektets genomförande och dess resultat har blivit bättre tack vare projektledningens vilja och hårda arbete att ständigt följa upp, analysera och justera olika delar av projektet.

4.1.2 Samordnare har haft stor betydelse i projektet

Som nämns i kapitel 3 lyfter deltagarna betydelsen av samordnarna i Cresco+. Samordnarna har varit ett stort stöd under projektet och för många verkar stödet varit avgörande för deras utveckling. Deltagarna beskriver att samordnarna har varit lyhörda och anpassat sitt stöd utifrån deltagarna. Utöver att ha bidragit till att de deltagit i aktiviteter och skapat trygghet har samordnare stöttat deltagare i kontakter med vården och myndigheter. Projektet och kommunerna kan därmed överlag förstås ha lyckats väl i rekrytering av samordnare och upplägg av deras arbetsuppgifter och roll.

4.1.3 Nätverket för samordnare mycket uppskattat

Vi bedömer det som positivt att det funnits ett nätverk för samordnare i de olika kommunerna, vilket även bekräftas av våra intervjuer (både i halvtidsutvärderingen och slututvärderingen). Nätverket har bidragit till förbättrad kommunikation och ökad förståelse mellan kommunerna, främjat erfarenhetsutbyte och stärkt den gemensamma kunskapsbasen genom att fler arbetar utifrån en gemensam metod och deltar i samma utbildningsinsatser. Detta stärker även möjligheterna att projektets resultat implementeras brett, då kunskapen sprids och kvarstår hos flera aktörer i Skaraborg. Det tycks särskilt ha varit av stor betydelse för kommuner med ett begränsat antal samordnare i projektet.

Flera intervjuade uttrycker en tydlig önskan om att nätverket ska finnas kvar efter projektets slut.

4.1.4 Varierad bild av styrgruppens funktion

Sedan det tidigare projektet Cresco Creare har styrgruppen omstrukturerats. I Cresco+ har styrgruppen utgjorts av Samordningsförbundet Skaraborgs beredningsgrupp, till skillnad från tidigare då styr- och beredningsgrupper var separata och endast vissa kommuner var representerade i styrgruppen.

Vid vår nulägesanalys bedömde vi det som positivt att projektet identifierat brister i den tidigare styrgruppen och valt att pröva en ny modell. Samtidigt noterade vi utmaningar kopplade till styrgruppens omfattning, då den i Cresco+ omfattade över 30 personer. I intervjuer med styrgruppsrepresentanter inom ramen för halvtidsutvärderingen framkom olika uppfattningar kring styrgruppens sammansättning och funktion. Vissa ansåg att gruppen var för stor, vilket påverkade både engagemang och närvaro negativt. En respondent beskrev exempelvis att styrgruppen snarare fungerade som ett diskussionsforum än en beslutande instans, och att ansvaret för styrning ibland överläts till projektledaren. Vi rekommenderade därför att projektet skulle se över hur engagemang och beslutskraft kan säkerställas inom en så stor grupp.

Samtidigt uttryckte andra en mer positiv bild. De menade att det var värdefullt att chefer från samtliga deltagande kommuner deltog och att gruppens storlek inte utgjorde något hinder, eftersom det fanns en vana att arbeta i breda samverkanskonstellationer utifrån ett "skaraborgsperspektiv". Den öppna strukturen lyftes fram som en styrka där alla gavs möjlighet att bidra med inspel, frågor och förbättringsförslag, och att det var upp till varje individ hur aktivt man deltog.

Inom ramen för slututvärderingen har vi inte intervjuat styrgruppsrepresentanter. Vi har däremot diskuterat ovan tillsammans med projektledningen. Projektledningen beskriver att en kombinerad styr- och beredningsgrupp visserligen har inneburit vissa utmaningar, men att det samtidigt bidragit till ökad spridning och kännedom om projektet. Styrgruppen har i viss mån varit ett stöd i beslutsfattandet, men upplevelsen är att engagemanget främst har varit lokalt förankrat snarare än gemensamt koordinerat. Det beskrivs även ha funnits viss otydlighet kring styrgruppens roll, vilket ibland lett till att beslut och initiativ i praktiken tagits av projektledaren. Projektledningen beskrivs ha strävat efter att ta hänsyn till styrgruppens önskemål och samtidigt arbeta för att skapa en gemensam modell anpassad för hela Skaraborg, utifrån BIP-metodens ramar.

4.2 Implementering och fortlevnad

Implementering avser de procedurer som används för att införa nya arbetssätt, metoder, modeller och kunskap i ordinarie verksamhet och som säkerställer att dessa används som avsett och med varaktighet. Syftet med implementering är att uppnå en bestående och hållbar förändring i berörd organisation över tid.

I intervjuer med samordnarna framkommer att samtliga kommuner kommer att fortsätta att arbeta med BIP på något sätt. Kommunerna planerar att analysera sina insatser djupare och fortsätta använda metoden, anpassad till den lokala kontexten. Även om det inte blir en gemensam uppföljning i ett Skaraborgsperspektiv, vilket det funnits önskemål om att kunna fortsätta med, kommer kommunerna alltså att arbeta vidare utifrån projektets grundidéer.

Vi har inte en heltäckande bild över hur implementering planeras i respektive kommun, men utifrån vårt dataunderlag finns bland annat exempel på kommuner där personal utanför projektet har börjat jobba med BIP-metoden. I intervjuer framkommer även exempel på där progressionsmätningarna kommer fortsätta att användas. Tron på individens förmåga, parallella insatser och jobbfokus är även delar som lyfts upp i intervjuerna som kommunerna planerar att fortsätta med.

Projektledningen har tagit fram en webbutbildning kopplad till BIP-metoden, som är tänkt som ett stöd i arbetet med implementering och fortlevnad i kommunerna. Utbildningen finns tillgänglig för alla att nå via Samordningsförbundet Skaraborgs hemsida. Den går igenom grunden för BIP, de olika indikatorerna och ger tips för hur samordnare kan tänka och planera insatser runt deltagare samt ger exempel från andra samordnare om hur de har tänkt och arbetat.

4.2.1 Utmaningar kopplat till implementeringen

I dataunderlaget framkommer en del beskrivningar av utmaningar som är förknippade med implementeringen. Dels kommer det finnas begränsningar i uppföljningsmöjligheterna efter projektets slut på en aggregerad nivå, då personuppgifter inte längre får samlas in. Uppföljning kommer eventuellt att ske på kommunnivå, men det kommer troligen finnas variationer i vad som kommer att följas upp och hur. Projektledningen har tagit fram ett uppföljningsverktyg i form av en Excelmall, men denna förväntas anpassas lokalt, vilket kan försvåra jämförelser mellan kommuner.

Det framkommer även att det finns en osäkerhet kring i vilken utsträckning det extra engagemanget från samordnare på arbetsmarknadsenheterna kommer att kunna bibehållas framöver. Det kan vidare finnas en utmaning i att säkra att kommuner jobbar metodtroget, och därmed utifrån forskningen. I vissa intervjuer med samordnare framhålls behovet av att implementera det mesta, om inte allt, samt behålla progressionskorterna i sin ursprungliga form för att inte frångå metoden och därmed forskningen. I andra intervjuer är budskapet att endast vissa delar av BIP-metoden kommer att implementeras.

I halvtidsutvärderingen framfördes även farhågor om att deltagare med ersättning från Försäkringskassan inte kommer att kunna remitteras till kommunerna när projektet är slut. Intervjuade handläggare från Försäkringskassan påtalade då att Försäkringskassan kan ha svårt att remittera individer till kommunerna utan ett projekt. I vissa kommuner verkar kommunfullmäktige däremot ha fattat ett beslut om att man ska arbeta med

samtliga kommuninvånare och inte bara de som har försörjningsstöd. I en av kommunerna där vi intervjuat samordnare kommer man fortsätta ta emot remisser från Försäkringskassan, vilket framhålls som ett viktigt resultat från projektet. Flera andra samordnare uttrycker även att man kommer fortsätta arbeta för att Försäkringskassan ska kunna remittera personer till kommunens arbetsmarknadsenhet.

4.2.2 Inte tydlig än vilken roll Samordningsförbundet kan ta

I intervjuer inom ramen för slututvärderingen framkommer att det funnits en stark önskan från styrgruppen att Samordningsförbundet även fortsättningsvis skulle fungera som en sammanhållande aktör. Det är däremot i nuläget oklart om så blir fallet. Hittills har man därför försökt motivera samordnarna att själva ta ansvar för att driva nätverket och samordningen framåt. En viktig uppgift har även varit att uppmuntra kommunerna att utöka sitt insatsutbud. Det anses vara av betydelse att kommunerna fortsätter erbjuda relevanta insatser, även om Samordningsförbundet inte har mandat att påverka detta direkt.

Som ett försök till implementering initierade kommunerna tillsammans med Försäkringskassan en gemensam ansökan för ett nytt projekt för att möjliggöra en fortsatt implementering av modellen i Skaraborg. En ansökan skickades in till samordningsförbundet, men avslogs. Initiativet visar dock på ett ökat samarbete och en vilja att bygga vidare på projektets resultat.

5. Slutsatser och medskick

I detta kapitel presenterar vi våra slutsatser sett till måluppfyllelse och förutsättningar för långsiktiga resultat såväl som framgångsfaktorer och utmaningar. Vi presenterar också våra medskick till Samordningsförbundet Skaraborg.

5.1 Vår bedömning av måluppfyllelse

I tabellen nedan sammanfattas vår bedömning av uppfyllnad av respektive mål tillsammans med en motivering. Vi använder färgkodning för målen enligt följande:

- **GRÖN** = Vi bedömer att projektet har nått målet
- **RÖD** = Vi bedömer att projektet inte har nått målet
- **RÖD/GRÖN** = Vi bedömer att projektet delvis har nått målet

Tabell 1. Bedömning av måluppfyllnad

Projektmål	Delmål	Motivering	Bedömning
500 deltagare, varav 250 kvinnor och 250 män		Projektet har överträffat målet med totalt 741 deltagare och befinner sig nästintill inom det riktmärke som brukar användas för att mäta jämn könsfördelning (40/60 procent).	GRÖN
Deltagande kvinnor och män har gjort en stegförflyttning och närmat sig arbetsmarknaden	90 % har en upplevd förbättrad hälsa	60% av deltagarna uppger att de har en upplevd förbättrad hälsa efter projektet. Målet har därmed inte uppnåtts.	RÖD
	70 % har en ökad aktivitetsförmåga	Uppföljningen visar att 53% av deltagarna ökat från ett spann till ett annat vad gäller aktivitet. 36 % av deltagarna befinner sig fortsatt i samma spann men enligt samordnarna har troligtvis merparten av dessa ökat sin aktivitet inom spannet. Vi bedömer därmed att det är troligt att målet är uppnått.	GRÖN
	35 % har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera	16 % av deltagarna har fått ett arbete/är arbetssökande eller har börjat studera. Även om det finns många förklaringar till varför andelen är lägre än förväntat bedömer vi ändå att målet inte har uppnåtts.	RÖD
	30 % går vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan FK och AF eller arbetslivsinriktade	21 % av deltagarna har gått vidare till arbetsträning. Även om det finns många förklaringar till varför andelen är lägre än förväntat bedömer vi ändå att målet inte är uppnått.	RÖD

	insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via AF		
Deltagande kvinnor och män uppnår en varaktig progression mot arbete eller studier	70 % har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut	Uppföljningen visar att 90 % av deltagarna har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut. Vi bedömer därmed att målet är uppnått.	
Deltagande organisationer arbetar utifrån BIP-metoden	Möjlighet att arbeta med samtliga områden/indikatorer finns i alla kommuner	I enkätuppföljningen framkommer att det inte är någon kommun där det inte har funnits möjlighet att arbeta med någon av indikatorerna. I intervjuer framkommer att det upplevs finnas möjlighet att arbeta med samtliga indikatorer i varje kommun. Vi bedömer att målet är uppnått.	
	Samverkan mellan kommun och vård har utvecklats kring individer som saknar egen försörjning	I enkätuppföljningen framkommer att samverkan mellan vården och kommunens försörjningsstöd stärkts aningen, medan samverkan med AME försämrats aningen. I intervjuer med samordnare framkommer både exempel på stärkt samverkan och utebliven samverkan. Vi bedömer därmed att målet delvis har uppnåtts.	
Alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser	Ett anpassat material är framtaget till deltagare med särskilda behov för att de ska kunna tillgodogöra sig BIP	Arbetet med att anpassa BIP-materialet har främst fokuserat på att förtydliga befintliga verktyg, som progressionskort, snarare än att utveckla ett helt nytt material. För att stödja samordnare har en utbildning vidare tagits fram där exempel framgår om hur samordnare kan stödja individer på olika sätt. Vår bedömning är att projektet gjort anpassningar utifrån de behov som identifierats, och målet bedöms därmed som uppnått.	
	Kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare	Vår bedömning är att kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare. Även projektledningen har genom arrangerade aktiviteter och stöd ökat kommunernas förutsättningar att erbjuda deltagare något som passar alla.	

Projektpersonalen bemöter deltagare fördomsfritt och med en tro på individens förmåga	90 % av deltagarna upplever sig bli fördomsfritt bemötta	99 % av deltagarna svarar att de upplever sig ha blivit fördomsfritt bemötta. Vi bedömer därmed att målet är uppnått.	
	90 % av deltagarna upplever att samordnarna tror på ens förmåga	84 % av deltagarna svarar att de upplever att samordnarna tror på ens förmåga. Även om det ligger nära målsättningen på 90% bedömer vi att målet inte har uppnåtts.	
	Projektpersonalen har en ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika	I intervjuer framkommer att samordnarna överlag fått ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika och att detta varit ett återkommande tema vid utbildningar och träffar. Vi bedömer att målet är uppnått.	

5.2 Projektet har överlag haft god måluppfyllelse

Cresco+ har överträffat målet om antalet deltagare och av övriga mål har många nåtts eller är nära att nås. Flera av målen kopplat till individernas progression mot arbetsmarknaden har däremot inte nåtts och gällande några av dem är det relativt långt ifrån att de uppnås. Framför allt handlar det om andelen individer som kommit ut i arbete, studier, arbetsträning eller är arbetssökande samt målet om upplevd förbättrad hälsa. Utvärderingen visar dock att det finns många olika förklaringar till varför man inte nått målen, vilka många gånger legat utanför vad projektet har kunnat påverka.

Vi upplever att projektledningen och samordnarna har arbetat hårt för att skapa goda resultat. Det finns mycket som pekar på att projektet inneburit en viktig möjlighet till utveckling för många individer som annars troligtvis inte hade fått en sådan chans.

Medskick:

Även om målen om andel personer som fått ett arbete, studerar eller är arbetssökande inte har nåtts menar vi att ett offensivt ställt mål har varit positivt för projektet och bidragit till att upprätthålla ett jobbfokus. Vi uppmuntrar Samordningsförbundet Skaraborg att fortsatt våga sätta högt uppsatta mål kopplat till de mest centrala delarna av ett projekt eller en insats.

5.3 En väl upparbetad struktur för att följa progression och mäta måluppfyllelse

Projektet har arbetat väl med att följa upp progressionen hos deltagarna och samla in data kopplat till alla projektmålen. För vissa mål har det inte varit helt enkelt att samla in och analysera data, men projektet har hittat sätt att göra detta genom till exempel kompletterande enkäter till samordnare och samarbetspartners med mera.

Vi upplever att det löpande funnits en nyfikenhet kring resultaten och en vilja att öka förståelsen för vad som påverkar dessa – även när det kan ha inneburit att projektet behöver tänka om eller göra på nya sätt.

Medskick:

Mycket har fungerat väl vad gäller insamling och analys av data. Annat har varit utmanande och projektledningen har under vägens gång lärt sig mycket och även insett att det hade varit bra att rigga vissa saker annorlunda från start. Det finns en del brister och skevheter i dataunderlagen som gör det svårt att följa upp vissa mål och förstå vad som påverkat resultaten. Vi vill uppmuntra Samordningsförbundet Skaraborg att verkligen dra lärdom från vad som har fungerat bra och vad som hade kunnat göras annorlunda för att dataunderlagen skulle ha blivit så bra som möjligt. Var det till exempel rätt att fortsätta samla in och redovisa data för de deltagare som skrevs in sent i projektet och således inte hade lika mycket tid som övriga att generera resultat? Eller hade det varit bättre att exkludera dessa från underlagen?

Vi ser även att det finns goda anledningar att i framtida projekt ta inspiration från arbetet och fortsätta följa upp mål och samla in relevant dataunderlag.

5.4 Osäkerheter vad gäller bedömning av vad som skapat goda resultat

Kommunerna som deltagit i projektet har skiljt sig åt på många sätt och haft olika förutsättningar. Utöver grundläggande skillnader som storlek, demografi och näringslivets sammansättning har kommunerna även arbetat olika i projektet. Vissa har främst haft deltagare remitterade från Försäkringskassan och andra från kommunens försörjningsstöd, vissa har haft krav på att deltagarna ska vara drogfria, klara sig utan tolk och själva kunna ta sig till projektets lokaler. Andra har inte haft sådana krav. Kommunerna har haft olika möjligheter att erbjuda jobb fokuserade insatser och aktiviteterna har delvis skiljt sig åt. Listan på olikheter kan göras lång.

Möjligheten att utvärdera vad skillnader i resultat beror på blir svår när det finns så mycket som skiljer kommunernas arbetssätt åt – det blir med andra ord svårt att isolera specifika faktorer. Skillnaderna innebär även att det är svårare att arbeta metodtroget eller att utvärdera och utveckla en befintlig metod.

Medskick:

Det är självklart svårt att styra kommunernas arbetssätt. Samtidigt innebär deltagande i ett projekt, med extern finansiering, att de kommuner som deltar behöver rätta sig efter vissa spelregler. Redan i slututvärderingen av det föregående projektet Cresco Creare rekommenderade vi att projektledningen för Cresco+ skulle ställa vissa krav på arbetssätt – just för att möjliggöra metodtrogenhet och uppföljningsbarhet. Vi uppmuntrar Samordningsförbundet Skaraborg att reflektera över om man hade kunnat ställa mer krav kopplat till kommunernas arbetssätt.

Samtidigt har projektet, som redan nämnt, samlat in oerhört mycket data. Med en gedigen analys av denna går det troligtvis att få mer kunskap om bakomliggande faktorer och vad som har varit avgörande för att skapa resultat. Hittills har varken projektet själva eller vi som utvärderare haft resurser för att göra den typen av analyser. Vårt andra medskick för slutsatsen är därför att

fortsätta att dra lärdomar från det material som samlats in och göra ytterligare analyser av till exempel:

- skillnader i stegförflyttning mellan kommuner och hur det korrelerar med vilka insatser som erbjudits.
- skillnader i stegförflyttning och resultat kopplat till målen mellan kvinnor och män och hur det korrelerar med bland annat vilka insatser de tagit del av.

5.5 Engagerad och stöttande projektledning har varit värdefullt

En tydlig framgångsfaktor är den engagerade projektledningen bestående av projektledare, metodstödjare och administratör. Projektledningen har erbjudit omfattande stöd till kommunernas samordnare och chefer i att arbeta metodtroget, främja samverkan både med remitterter, mellan kommuner och mellan enheter inom kommunerna, samt säkerställa gott bemötande och jämlik tillgång till projektets insatser. Dessa insatser har bidragit till att de flesta kommunerna har utvecklat, eller är på god väg att utveckla, ett arbetssätt i enlighet med BIP-metoden. Projektledningen har dessutom haft kontinuerlig dialog med kommunerna, där lokal statistik presenterats och diskuterats utifrån respektive kommuns kontext, vilket främjat ett lokalt lärande inom projektet.

Att Samordningsförbundet Skaraborg varit projektägare och drivit genomförandet av projektet har även inneburit att fler kommuner kunnat vara med eftersom de inte belastas av projektledarskap, administration, med mera.

Medskick:

En närvarande och engagerad projektledning har enligt vår bedömning bidragit till många av framgångarna i projektet och kommunerna. Projektledningens arbetssätt i Cresco+ bör betraktas som ett gott exempel att ta lärdom av inför kommande insatser och projekt.

5.6 Goda förutsättningar för implementering av arbetssätt

Vi upplever att det finns goda förutsättningar för att delar av projektet implementeras i verksamheterna. Kommunerna vill och delvis kan implementera BIP, som helhet eller delar av den. Flera kommuner har exempelvis anställda utanför projektet som redan börjat arbeta med delar av metoden och generellt lyfts att man vill implementera metoden. Att metoden anses vila på evidens beskrivs i intervjuer ge extra tyngd, vilket kan underlätta att få med sig både tjänstepersoner och politiker. Vilka delar av BIP som kommer implementeras verkar dock variera i de olika kommunerna.

Något som tydligt fortlever från projektet är den webbutbildning som tagits fram och finns tillgänglig på Samordningsförbundet Skaraborgs hemsida.

Implementeringen står dock inför flera utmaningar. Utan ett fortsatt samordnande stöd från samordningsförbundet riskerar kommunerna att stå utan en gemensam struktur för samverkan och vägledning, särskilt om projektets nätverk inte består. Uppföljning på aggregerad nivå försvåras av att personuppgifter inte längre får samlas in, vilket kan leda till begränsad

jämförbarhet mellan kommuner. Det finns också osäkerhet kring om det engagemang och den metodtrohet som funnits hos samordnarna kan upprätthållas, särskilt i kommuner där endast delar av BIP-metoden planeras att användas. Därtill kvarstår frågetecken kring Försäkringskassans möjligheter att remittera individer till kommunerna i frånvaro av ett formellt projekt, även om vissa kommuner uttryckt en vilja att ta emot alla invånare oavsett ersättningsform.

Medskick:

Vi uppmuntrar samordnarna från kommunerna att fortsätta ha kontakt även efter projektet genom det upparbetade nätverket. Där kan självklart även fler handläggare som arbetar med BIP ingå.

Vi uppmuntrar även Samordningsförbundet Skaraborg att fortsätta följa kommunernas arbete för att se om och hur projektresultaten fortlever. Eventuellt om det finns möjlighet att ansöka om ny projektfinansiering för att fortsätta utveckla delar av arbetet och/eller ge stöd i kommunernas implementering?